

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖRAN

GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 12 MARS 1922.

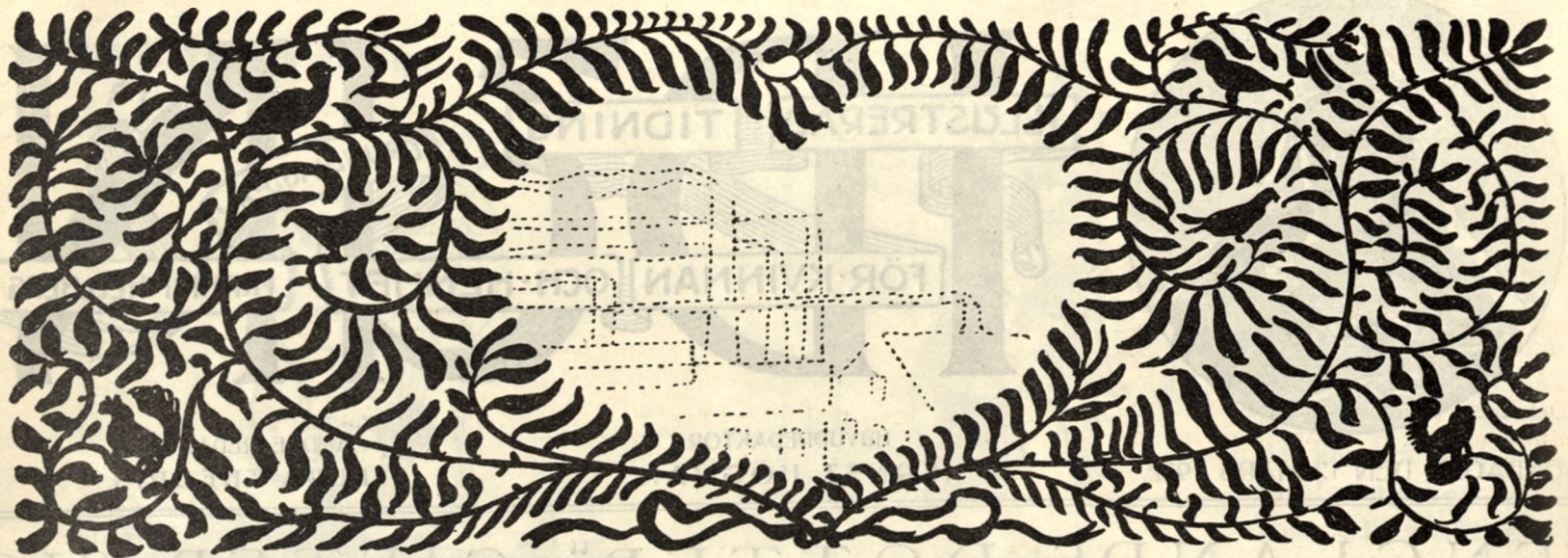
HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.

ANDRE REDAKTOR:
EBBA THEORIN.

“ENGLANDS DOTTER” GIFTER SIG

Prinsessan Marys bröllop i London blev ett stort folkskådespel av det slag som engelsmännen älska med kortèger, förevisning av bröllopsgåvorna, 908 till antalet, baler och festligheter av olika slag. Ovanstående porträtt av prinsessan är taget någon tid före hennes giftermål med viscount Lascelles. Vidare fotografier från bröllophögtidligheterna se sid. 260—261.

AMERIKANAREN.

En gammal skvallerhistoria från en liten småstad

AV EINAR VON STROKIRCH. MED TECKNINGAR AV FÖRFATTAREN.

DEN SOM VID 11-TIDEN EN FÖRMIDDAG vandrade fram längs den lilla stadens knaggliga gator kunde icke undgå att lägga märke till alla sockerskålar och kakfat, som stodo på snart sagt varje fönsterbord bakom balsaminer och pelargonier och de små mer eller mindre grönskimrande fönsterrutorna.

Det var förmiddagskaffet, som gick av stapeln.

De kaffedrickande kunde man däremot icke se, ty de sutto vanligen dolda av gardiner och krukväxter, alldeles som spindlar i sina nät, men kanske här och där framskyntade några fingrar, som på sina toppar höllo ett rykande tefat, och då erhöi man genast förklaringen.

Men detta fenomen upprepades i varje hus från de förnämligare till kåkarna ute vid tullen. Det enda, som varierade, var sockerskålarnas och kakfatens kvalitet. Det fanns sådana av alla sorter från gamla äkta silverpjäser till simpla, spräckta av prässat glas.

Dock borde man icke värdesätta husets förmögenhetsgrad efter kaffeservisens kvalitet, ty denna kunde vara missvisande, och med smärta måste jag tillstå, att även osunda spekulationer i den vägen förekommo. Det fanns de, som knappast ägde något annat än en grann servis, lika väl som det fanns familjer, som t. ex. Brolunds, vars förmögenhet ju var höjd över allt tvivel, som av sparsamhet i vardagslag begagnade en enkel porslinservis. Men detta betydde ju i just detta fall mindre, ty både sockerskålen och kakfatet voro där svåra att urskilja nerifrån torget, alldenstund Brolunds bodde en trappa upp och »Tittin» aldrig flyttade undan krukväxterna i fönstret vid andra tillfällen än då silverservisen var framme.

Men de, som bodde i bottenvåningen,

måste ha en fin kaffeservis, om de voro måna om sitt anseende, varför även dessa bottenvåningar voro mycket eftersträfvade av damer. Några av dem hade på grund av strider om verkligt goda kaffefönster blivit fiender för livet.

Gamla Clara Bredberg hade en gång av en moster ärvt ett småbrödsfat av äkta silver och detta fat blev av en viss betydelse för hela hennes återstående liv. Hon gav sig icke någon ro, förrän hon fått hela servisen fullständig. Men hon var icke förmögen, så hon kunde icke punga ut med hela köpesumman på en gång. Men så småningom gick det. Och det tillgick på så sätt, att hon till det yttersta sparade på mat, lyse, värme och kläder. Mycket kunde hon icke lägga av per år, men när de sparade slantarna omsider lades samman, så blev det en silverkanna och en halv gräddsnipa. Det tog nära tio år, innan hon hade servisen fullständig och ett halvt dussin kaffekoppar av riktigt äkta porslin därtill.

Men under årens lopp hade hon kommit in i sparsamhets- och försakelsetagen och i dessa stannade hon kvar, oaktagt hon nu så att säga dock vunnit sitt livs mål. Varje förmiddag dukade hon fram sin fina servis på fönsterbordet, ty hon hade ett utmärkt kaffefönster. På det gamla silverfatet lågo ordentligt uppradade nio sorters småbröd, alltid de samma, förmodligen voro de flera år gamla. Men fint såg det ut i fönstret och hela staden visste ju, att servisen var äkta. Själv satt hon borta vid kakelugnen och drack sitt kaffe direkt från kokaren i en gammal sprucken, öronlös kopp.

Vid denna kaffetimme avstannade allt kvinnligt arbete i den lilla staden och denna oskrivna lag hölls strängare än sabbshelgden. Men då händer och armar vilade, då arbetade hjärnor och tungor så mycket

kraftigare, ty detta var speciellt skvallrets timma.

Endast främlingar och andra oerfarna individer voro oförsiktiga att visa sig ute på gatan vid denna tid. För de förra betydde det ju mindre, men för de senare var det farligt, ty sågs någon passera kaffefönstret, så kom denne någon utan allt kristligt förbarmande ögonblickligen på tapeten.

Detta visste stadens herrar och de aktade sig, ty det är farligt att väcka björn som sover.

*

Man behöver alls ej lida av torgskräck. Man kan utan obehag gå tvärs över vilket torg som helst eller öppen plats som helst, men att snedda över torget i en liten småstad, det är och förblir dock även för den starkaste ett företag.

Därför föredrogo de flesta individer att krypa utmed husraderna, men vågade sig någon ut, så kunde man tydligt skönja en viss ansträngd spänstighet samtidigt som en onaturlig mjukhet i knäveckan kunde iakttagas och dessa symptom kunde icke uteslutande tillskrivas den dåliga stenläggningen.

Runt om torget i den lilla staden funnos många och obarmhärtiga fönster. Det farligaste var dock nog gavelfönstret i rådmann Lidströms gård, ty där uppe bodde flickorna Throlén». Och de släppte inte ens den allra minsta lilla kissemiss helssinnad över torget.

Aristander, rektorn vid pedagogien, gjorde alltid halt vid gathörnet, när han någon gång måste över torget och ej hade tid att gå omkring. Han betänkte sig icke en utan flera gånger, innan han äntligen fattade sitt oryggliga beslut. Sedan slog han för säkerhets skull upp rockkragen eller helst sitt gröna paraply och för att inge sig själv mod mumlade han: »Alea jacta

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: kl. 10—4. Expeditionen: kl. 9—5.
Rika 16 46. Allm. 98 03. Rika 1646. Allm. 61 47.
Red. Högman: kl. 11—1. Annonskont.: kl. 9—5.
Rika 86 60. Allm. 402. Rika 1646. Allm. 61 47.

Iduns prenumerationspris 1922:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:	Idun B, praktuppl. med julnummer:
Helt år Kr. 15:—	Helt år Kr. 19:50
Halvt år " 8:—	Halvt år " 10:—
Kvartal " 4:25	Kvartal " 5:25
Månad " 1:50	Månad " 2:—

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 | Utländska annonser:
öre å textside. Beständ 45 öre efter text., 50 öre
pl. 20 % förh. Led. pl. å textside, 20 % förh.
o. Plattsökande 25 öre, för särsk. begärd plats.

est», dels därför att dessa ord yttrades av Cæsar, då denne befann sig i en liknande kinkig belägenhet och skulle över Rubicon, dels också i och för inre uppbyggelse, ity att detta var ett gott och i skolan ofta föredraget konjunktivexempel. Och tvärs igenom den nötta bonjouren kände rektorn tre par ögon girigt beskåda hans inte precis nytvättade själ.

Det gick väl an för kamrer Malmén. Visserligen skulle han över torget minst två gånger varje dag, men han kunde dock gömma sin själ i sitt oformliga späck.

*

Det fanns även ett annat mycket farligt fönster vid torget, sedan man väl klarat Scylla återstod att göra upp räkningen med Charybdis. Ty här bodde mamsell Rolander.

Få människor hade så noga reda på sin nästa och hennes affärer som just hon och hon påstod orsaken vara hennes ovanligt stora skarpsynthet. Hon kunde ögonblickligen säga, vad en människa gick för!

Mamsell Rolander var inte precis omtyckt, ty hon var allt för skarp i sina domar och uttryck, så skarp t. o. m. att ingen vågade visa henne annat än en åtminstone hycklad vänskap. Och på alla större kafferep och bjudningar var hon självskrivnen, dels därför att ingen vågade lämna henne utanför, dels också därför, att hon var mästare i att komplettera bristande detaljer i stadens skandalhistorier och därför var utmärkt att ha till hands som uppslagsbok. Följaktligen var hon mer fruktad än älskad och det svåra i saken var, att ingen just kunde få kläm på hennes egna svagheter, ty strängt taget tycktes hon sakna punkter, både svaga och starka.

Mamsell Rolander var för övrigt en oförvitlig människa, korrekt och precis och hon gjorde aldrig en dumhet eller över huvud något som kunde låta tala om sig — och dessutom var hon förmögen. Och en sådan människa är gränslöst svår att komma åt.

Hon var en människa, som aldrig upplevt något, aldrig genomgått något, aldrig, så vitt man vet, önskat något, aldrig hoppats och svärmat och gjort dumheter som alla andra människor. Och säkert hade hon aldrig ens varit kär, ty i så fall skulle hon sannolikt ha skruttat med detta för stadens andra gamla bedagade »flickor». Hennes far hade varit handlande och rådmann och själv hade hon legat i bomull hela livet, alldeles som gubbens feta tvålar, som luktade dels honung, dels ruttna äpplen.

Mamsell Rolander hade dessutom aldrig sett något ut och på gamla dagar blev hon avgjort ful, fet och pussig och det kom rent av en viss julstämning över hennes

feta ansikte, de tennknappsgrå ögonen med de vita ögonhåren och den lilla näsan, som vette rätt upp i all välmågan. Garvare Lundqvists ohängde Emil fick vid ett julkalas hos Brolunds rent av intryck av svinhös, när tant Rolander satt och bet i ett stort grant rött äpple.

Så en dag kom det främmande till staden. Och denne var en lång och smal mansperson i 35—40-års åldern med ett gulblekt, litet infallet ansikte och en ljus rödaktig mustasch, som hängde tovig och ovårdad och så hade han kläder och skodon av främmande utseende. Hans yttre var inte precis vad man i den lilla staden ansåg elegant, utan det verkade snarast litet sjaskigt. Ty man var ju van vid sådana modelejon som de båda löjtnanterna Axelsson, som förövrigt voro så lika varandra, att brukspatron Bergström höll handen för ögonen, när de presenterades, ty han trodde han såg dubbelt.

Men främlingen hade ett par ögon, ett par kaffebruna, nästan svarta ögon, som kunde skifta i grönt och skärt alldeles som riktigt starkt kaffe och så hade han tryckta visitkort. Och på de små glättade, spegelblanka kartongbitarna stod det tryckt med guldbokstäver:

Fred. D. M. Ahlbohm
Amerikanare.

*

En vacker kväll fram emot våren, när Malén och Lina Throlén kommo hem från ett kafferep, var Rose, den äldsta systemen, som på grund av lamhet i ena benet var den ständiga utkiken uppe i gavelfönstret på rådmann Lidströms gård, i eld och lågor.

— Kan ni tänka er, flickor, ropade hon. Den där amerikanaren har tagit in hos Albertine Rolander! Visserligen har hon ju två rum, som hon inte behöver, men det har hon ju råd att ha.

— Nej, snälla Rose, skreko de båda andra på en gång. Du måste ha misstagit dig. Det är inte gärna möjligt!

— Joo då, sade Rose och jämkade sig i gungstolen (hennes feta kropp hade under årens lopp så tagit form av denna stol, att man i välmågan t. o. m. kunde urskilja märkena efter spjalorna). Joo då, först var han inne hos Brolund och där var han i styvt tre kvart och Brolund bjöd på konjak, ty båda voro så röda i ansiktena, när han visades över till Albertine.

— Men, ändå! sade Malén.

— Och hos Albertine var han i över en timma. Jag tänkte först, att han gått upp till Hallgrens, men de äro ju så trångbudda. Och när Hulda får dit sin syster, som skall komma nu, när lillan väntas, så finns där ingen plats.

— Men! inflikade Lina.

— Vänta, skall du få höra! Se'n han hade varit en timma hos Albertine, så gick han — och hon tittade efter honom i fönstret — — —

— Det hade hon gjort ändå — — —

— Nej, så tände hon upp och satte på kaffe och om en stund var han åter från gästgivaregården och Gideon och Agust buro hans koffert mellan sig efter honom —

— Men det kunde ju ha varit Hallgrens — — —

— Hallgrens! Puh! Tror du inte jag vet, var Albertines pipa sitter i skorsten! Och förresten eldade hon i förmaket och där skall han bo. Se, ska ni få se! Ser ni inte, hur det lyser bakom rullgardinen där! Där är han! Nej, har man sett! Ser ni, hur Albertine tar ljuset i sitt rum och ställer det på bordet i salen och går in till honom — — —

— Men — — —

— Salen är kall och oeldad, jag känner väl Albertine Rolander! Där stannar hon inte, utan hon ställer ljuset där bara för att vilseleda.

— Se på klockan, flickor!

Och de två gamla flickorna Throlén togo varandra i famn och dansade om på golvet som ett par barnungar, medan den tredje, den lama, stampade takten med den friska foten.

*

Och det var verkligen sant.

Amerikanaren hade hyrt mamsell Rolanders förmak och hon hade verkligen varit inne hos honom på kvällen för att höra, »hur han ville ha det». Men Albertine Rolander blev ung på nytt. Hennes annars gulbleka hängande kinder fingo färg ända ner i påsarna, ögonen fingo liv och flickorna Throlén inrapporterade, att hon hos Brolund köpte luktvatten samt grifflar, som hon krusade håret med. Hennes långsamma, litet gravitiska gång ökade i fart, blodet cirkulerade i helt annan takt än hittills och på alla kafferep talade hon

Mamsell Rolander började redan tänka på sin brudräkt av skärt siden och hur de skulle ha det.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

idiligen om amerikanaren och amerikanaren.

Man behövde alls ej plocka ur henne hemligheterna, de kommo som en störtso till stadens stora häpnad och förundran. Se amerikanaren hade sådana ögon, sådana där som skiftade i rött och grönt, och när mamsell Rolander såg dem blev hon alltid knäsvåg. Detta anförde hon som den officiella orsaken till att hon tagit mannen i sitt hus — »och dessutom behövde hon ju så väl förtjäna något».

Och det gick så, som alla sade sig själva att det skulle gå. Och redan efter ett par veckor berättade mamsell Rolander för alla kvinnor i staden »under tysthetslöfte», att hon och amerikanaren voro hemligt förlovade, samt att han var en stor uppfinnare, som med tiden skulle bli förfärligt rik. Han arbetade just med en uppfinning och han skulle sätta upp en ångfabrik med skorstenar.

Och så dunstade det omsider ut, att han en kväll kommit in till henne och försökt intressera henne för den stora uppfinningen och för den fabrik han skulle igångsätta i staden och på så sätt lyfta denna upp till en modern industristad. Det skulle med tiden bli ett miljonföretag. Tiotusen insatta i företaget skulle om tio år ha tjugudubblats och Brolund skulle teckna pengar. Men sparsam till det yttersta, som hon var, blev mamsell Rolander road att höra allt detta och att se de kaffefärgade ögonen — det roar alltid kvinnor och barn att leka med elden — men några pengar ville hon absolut inte teckna.

Och då, utan att hon visste det ringaste, tog han henne om livet och gav henne en kyss på det dallrande kindfläsket.

Hon »blev så flat, så hon blev mällös», vilka båda egenskaper annars svårligen kunna tänkas i samband med begreppet Albertine Rolander, och innan hon hämtat sig ur förvåningen fick hon en kyss till, i all synnerhet som hon ej gjorde ringaste anstalter för att förhindra ett nytt anfall.

Vad som sedan hände i mamsell Rolanders fyrarumslägenhet denna kväll har aldrig blivit tillfullo utrett, icke ens av flickorna Throlén, som dock gävo sig in på forskningarna i saken med sin kända energi, men ett faktum är, att när amerikanaren senare på kvällen gick in till sitt och stängde förmaksdörren bakom sig, hade han i fickan en efter hans diktamen av Albertine skriven anvisning på femtusen riksdaler, som hon hade inestående hos borgmästaren.

Några dagar senare blev det stor bolagsmiddag på stadskällaren. Flertalet av stadens och den närmare landsbygdens herrar voro inviterade genom en annons i stadens tidning och som inbjudare bredvid amerikanarens namn stod det mer kända K. L. Brolund. Ty Brolund var en snäll och välmående man, som alltid var lätt att övertala och ännu lättare att överrumpla. Endast ett fåtal herrar hade hörsammat kallelser, och de som kommo infunno sig mindre för att bilda ett bolag än för att icke släppa ett tillfälle till festmåltid ur händerna. Vad som vid tillfället yttrades om affärer i allmänhet och om det stora företaget i synnerhet har såsom oväsentligt blivit glömt, däremot åts och dracks det av hjärtans lust.

Borgmästaren höll tal och han var ganska rörd, mer av de goda dryckerna än

Iduns följetong.

I nästa nummer avslutas den nu pågående romanen »Lucia» och påbörjas införandet av en svensk originalberättelse »Ester», en talangfullt berättad nutidshistoria av Elisabeth Högström-Löfberg, av vars penna Idun tillförene innehållit korta skönlitterära bidrag, som tillvunnit sig allmänt intresse.

av stundens allvar. Han tackade amerikanaren, vars namn han glömt och fåfängt försökte erinra sig, för att han nu skulle lyfta den lilla staden ur obemärkthet till ett framstående industrisamhälle, vars ljuvliga frukter talaren skönt utmalade, ehuru han själv i grund och botten var rätt osäker på vad ett dylikt egentligen var. Och så höjde han en av leven åtföljd skål för amerikanaren, »som berett oss detta tillfälle».

Vad borgmästaren nu menade med »detta tillfälle» har heller aldrig blivit utrett, ty han älskade understundom att tala i föräckt ordalag. Dock uppfattades detta uttryck av samtliga deltagare som festmåltiden och däri kunde de av allt hjärta instämma.

En praktisk hemklänning.

Bilden här bredvid visar en lika trevlig som lättsydd klänning, passande för husmodern, då hon på förmiddagarna utför husliga sysslor, sköter en baby o. s. v. Det är en idealisk arbetsdräkt, prydlig, bekväm och så lätt att förfärdiga, att även vid sömnad rätt ovana händer kunna komma ut med uppgiften. Den här avbildade klänningen är sydd i mörkblå bomullsmusslin med vita prickar. Modellen går om lott fram till och knytes i en stor rosett i ryggen. Den har två fickor, och till det trevliga intrycket bidrar garnityret av vit piké — krage och manschetter. Mönster till hemmaklänningen har ställts till Iduns förfogande av fru B. Lidbäck och kunna jämt beskrivning erhållas mot insändande av 60 öre till Mönstervärdningen, Iduns Redaktion, Stockholm. Idun uppmanar mönsterbeställare att skriva tydligt namn och adress på sina rekvisitioner.

Husmödrar!

Nästa demonstration i Iduns provkök hålles tisdagen den 14 mars kl. 11,30—2,30.

Mamsell Rolander och amerikanaren voro hemligt förlovade och skulle snart eklatera. Mamsell Rolander började redan tänka på sin brudräkt av skärt siden och hur de skulle ha det. »Det är alltid förstådligt, att börja ordna för sig i tid», sade hon, »ty sedan blir det så mycket på en gång att tänka på». Emellertid måste Brolund, som dock alltid var mycket försiktig, när det kom till kritan ej satt in så stora belopp i det bolag, som aldrig blev bildat, och de andra herrarna lämnade intet, knappt ens sin andel i middagen. Därför var det mamsell Rolander, som helt fick stå för miljonbolagets finansiering och så skrev hon bittig och sent ut anvisningar på nästan alla slantar hon hade inestående här och var i bygden.

Men ändå hade företaget svårt att komma igång. Tullportslyckan var inköpt som tomt för den stora fabriken, men grunden hade ännu ej blivit lagd, utan allt som fanns där var en liten fallfärdig kåk, som ansågs obeboelig och nu fick tjänstgöra som den första fabriksbyggnaden eller kontoret. Men här såg Albertine Rolander i andanom redan de höga skorstenar, högre än bagare Granbloms, som för henne utgjorde huvudsaken av hela industriföretaget.

Då och då reste amerikanaren bort i affärer, ofta var han borta rätt länge och så reste han omsider till Stockholm för att ordna en del affärsangelägenheter och inköpa maskiner för fabriken. Mamsell Rolander följde honom ned till båten och viftade länge efter sedan båten försvunnit bakom udden. Så gick hon på kafferep hos flickorna Lagerlund och där berättade hon, hur Fred och hon skulle ha det, att de skulle eklatera, så snart han kom hem och att de skulle gifta sig till pingsten, att hon skulle bära skär sidenklänning på bröllopet samt vilka som skulle bli tärnor och marskalkar.

Men inga brev kommo och ingen Fred. Mamsell Rolander gick ned till båten varje gång denna kom från Stockholm och ofta fick hon vänta där nere i timtal. I början gick hon ned på bryggan och där samtalande hon med stadens andra väntande invånare, ty båtens ankomst var fjortonde dag var ännu ett evenemang. Men snart gick hon ej längre än i gränden, så hon kunde se dem, som kommo i land och hon verkade allt skyggare för människor. Till slut gick hon inte alls ned.

Men hon gick heller inte på vare sig kafferep eller bjudningar och strax efter pingst sålde hon det mesta av sina möbler och tillhörigheter och en tidig sommarmorgon, innan stadens invånare ännu gnuggat sömnen ur ögonen, satte hon sig på diligensen och for till en brorson, som var komminister någonstades nere i Småland, och hos honom skulle hon sköta hushållet.

Allt som fanns kvar av amerikanarens stora industri-idé var den lilla fallfärdiga kåken utanför tullen. Och på dörren till detta näste, som befanns tomt vid närmare undersökning, satt länge ett av regn och sol utblindat visitkort, som en gång burit amerikanarens gyllene namn och på gaveln stod målat med sneda och vinda bokstäver, så anbragta, att de skulle synas från landsvägen:

Fred. D. M. Ahlboms Ångfabriker.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

EN KURS I BARNAVÅRD

FÖR IDUN AV DR ARTHUR FÜRSTENBERG

(Forts.)

Hur det första badet bör vara beskaffat.

Den åtgärd, som först vidtages med barnet, är dess bad. Och ett sådant gives barnet därför, att dess hud vid passagen genom moderlivet blivit avsevärt nedsmetad av den ostiga smörja, som avskändras för att göra passagen lättare. En och annan gång avskändras så stor mängd av denna smörja, att det behövs både ett och två bad, för att avlägsna densamma. Vad badet i övrigt angår, så kan detta det första badet få givas något varmare än de senare dagliga baden eller med en temperatur av 35, högst 37 grader. Då mången kvinna — ofta utan att själv ha en aning därom — i sitt underlivslem hyser gonococcer, de bakterier, som förosaka dröppelsmittan, bör man vara synnerligen aktsam, att icke badvattnet, i vilket dessa bakterier från den s. k. ostsmörjan å barnets hud inkomma, råkar komma i beröring med barnets ögon. Dessa bakterier äro nämligen orsaken till uppkomsten av den smittosamma ögonsjukdomen, som i vidriga fall kan så förstöra barnets ögon, att blindhet uppstår.

Ögonen böra således före badet väl rengöras med bomull och rent vatten.

Efter badet torkas barnet väl och den lilla vid buken fasthängande navelstumpen torkas särskilt väl, pressas sakta med ren gas och ombindes sedan med bomull och gas. Meningen är, att stumpen skall torka så fullständigt som möjligt, med andra ord mumificeras och snart helt avfalla. Det är för att så skall ske, som man numera nästan överallt underlåter bada barnet, till dess att navelstumpen avfallit samt nöjer sig med att medelst vaselin eller olja avlägsna den å huden fastsittande ostsmörjan. För egen del har jag ej sett någon skada av det nyfödda barnets bad, under den tid stumpen kvarvarit, detta under den förutsättningen, att densamma väl utpresats efter badet och därefter behandlats ren och torr samt pudrats med dermatol eller xeroform. Så behandlad faller den i allmänhet torr av efter 4—7 dagar, men skulle den hålla sig fuktig, dröjer det längre, innan den faller av och kvarlämnar då vanligen en varig ärrvävnad, som fordrar sin särskilda behandling, mången gång av läkaren.

Navelbräck och dess behandling.

I detta sammanhang kan det vara lämpligt att orda ett par ord om navelbräck och dess uppkomst. Navelsträngen, som innehåller såväl tillförande som avförande blodkärl, lymfkärl och nerver, passerar genom den s. k. navelringen in i barnets buk. När navelsträngen upphört att fungera och är avklippt, drager sig denna ring mer och mer tillsammans, så att inom kort ingen glugg i bukväggen finnes, men om den nyfödde skriker ovanligt mycket, hostar eller lider av kolik, sluter sig navelringen ofullständigt, varvid bukhinnan kan pressas fram genom navelringen och bräcket är bildat. För att hindra uppkomsten av ett navelbräck hjälper det alls ej, som mången tror, att låta barnet månad efter månad bära navelbinda. En sådan är endast till

gagn, innan navelsträngen avfallit och ett ordentligt ärr bildats. Därefter är den för barnet säkerligen synnerligen obehaglig, då den ofta blir våt och avkyler buken. Någon nytta gör den alls icke.

Har emellertid ett navelbräck uppstått, bör detta snarast ändamålsenligt behandlas och detta sker ej på det sätt, man oftast ser, en knapp eller 5-öring inlindad i bomull placerad över bräcket och fasthållen medelst häftplåster. Knappens och femöringens kanter förhindra bräckets slutande i stället för att påskynda detsamma. Man bör i stället av huden på sidorna av bräcket göra ett bräcket slutande långsgående veck, som kvarhålls medelst en tvärs över bräcket placerad häftplåsterremsa. På detta sätt ordnat bandage leder i allmänhet till bräckets läkning inom några få veckor.

Barnet väges, mätes och ögonen behandlas med lapislösning före påklädnigen.

Sedan barnet efter sitt första bad avtorkats, blir det — på barnbördshuset åtminstone — vägt och mätt. Man väger barnet netto för att dels få veta, om barnet nått en vikt, ett fullgånget barn vid födelsen bör inneha, och dels för att få en utgångspunkt för senare bedömning av barnets normala tillökning eller icke. Mätningen, såväl av kroppens längd som av huvudets omkrets, sker även för att bedöma barnets utvecklingsgrad.

Innan barnet därefter påklädes, är det föreskrivet att droppa in i droppe av en 2 % lapislösning i vardera ögat för förhindrande av uppkomsten av den smittosamma ögonsjukdomen, gonorrhé, en föreskrift, som åstadkommit, att blindhet, ådragen genom smitta vid födelsen, numera nästan alldeles försvunnit.

Efter alla dessa preludier är barnet moget för sin påklädsel. Meningen med all beklädnad är att förhindra kroppens avkyllning, icke att tillföra värme. Det klädesplagg eller den vävnad är varmast, som bäst är i stånd hindra kroppens avkyllning. Jag nämner detta, därför att i detta hänseende så mycken missuppfattning gör sig gällande.

Hur ett spätt barn bör vara klätt.

Det finns naturligtvis många sätt att väl kläda de späda, den ena spädbarnsdräkten är icke bättre än den andra, om de blott båda fylla de fordringar, man bör ställa på en lämplig spädbarnsdräkt. Och dessa fordringar borde vara de följande: dräkten bör vara enkel, lätt att taga på och lätt att taga av, den bör vara lätt att tvätta, den bör sitta väl till men ej i onödan hindra barnets rörelser, den får icke innehålla sådant, som kan smärta eller skada barnet, såsom nålar, knappar, knutar. För brukades det allmänt att linda de späda med en lång, tämligen fast binda, vilket motiverades därmed att barnen skulle ha stöd för sin rygg. Det var nämligen fordom brukligt — och torde i okunniga kretsar ännu så vara — att man bar omkring det späda barnet i stället för att vårda det stilla i bädden och var man då tvungen

att väl skydda barnets rygg, så att den ej skulle taga skada. Då man numera anser, att barnet alltid bör vårdas i bädden och endast upptagas därur vid skötningen före måltiderna, har lindningen förlorat all betydelse, ett förhållande, som endast är av godo.

Mångenstädes, och detta särskilt i utlandet, brukar man placera en vaxduk i barnens klädedräkt för att skydda de yttre plaggen från att vätas och nedsmutsas, men detta är ett bruk, som ej bör tagas efter. När barnen väta ned både sig själv och de omgivande klädesplaggen, verkar ju vaxduken på så sätt, som om barnen ständigt hade ett våtvarmt omslag, och vi veta mer än väl, hur ett sådant i längden kan irritera även den friskaste hud. Detta naturligtvis ännu mer, när de väta kläderna äro våta av urin. I vårt land brukar man lägga vaxduk på madrassen och under lakanet för att icke madrassen ständigt skall vätas och smutsas, så placerad kan vaxduken icke åstadkomma någon skada.

För i tiden betäcktes barnets huvud även inomhus med en liten mössa, ett bruk, som numera sällan kommer till användning, då man insett, att plagget är onödigt.

Skötbordet — en möbel, som är att rekommendera.

Vad barnens på- och avklädsel beträffar, så begagna de svenska mödrarna därvid vanligen en låg pall att sitta på, varvid de å golvet omkring pallen hava de utensilier, som behövas, placerade, ett bruk, som uppenbart har många olägenheter. Onekligen är det en fördel, att det s. k. skötbordet mer och mer kommer till användning. Ett sådant behöver ingalunda vara en särskild möbel, ty ett användbart skötbord får man, om man placerar en liten madrass på vilket bord eller på vilken byrå av lämplig höjd som helst. Och på denna madrass kan barnet lugnt lämnas ensam, när sköterskan har något att syssla med t. ex. när hon måste ur rummet för att värma barnets mat. Den, som en gång vant sig sköta sitt barn på skötbordet, den återtager aldrig bruket att sköta det i knäet.

Vi skola nu antaga, att det nyfödda barnet efter sitt första bad är påklätt och skall läggas ned i sin bädd. Här somnar det i nästan omedelbart, trött efter ansträngningarna vid födelsen och tiden därefter. Låtom oss i detta sammanhang säga ett par ord om sömnen hos späda och hos barn i allmänhet!

De späda barnens sömn.

Alla veta vi ju, att barn sova mer än äldre och att späda barn sova större delen av dygnet, mera ju yngre de äro. Barnets behov av sömn torde således vara större än de fullvuxnas, med all säkerhet beroende därpå, att barnens hjärna är stadd i oavbruten och hastig utveckling och under vaket tillstånd ständigt emottager nya intryck. Friska barn i de första levnadsmånaderna somna in mycket snart efter var måltid, ett sjukt eller illa vårdat barn har svårt att somna och kan skrika eller vara oroligt dygnet om.

(Forts.)

Kvalitets-möbler i alla förekommande stilar och prislägen

SVENSKA MÖBELFABRIKERNA
STOCKHOLM

Birgerjarlsg. 24

Hornsgatan 32

ENGELBREKT SLAR SJU VAKNA distinkta slag, och Johannes svarar sömnigt från sitt kyrkberg, då jag svänger ut ur porten och med spänstiga steg går upp för Birger Jarlsgatan, sam vilar i halvskymning. Hela Stockholm sover. Blott en tidningsgumma släpar sig och sin väska genom den djupa snömodden och försvinner i en portgång. Snart ligger staden bakom mig, och när morgonringningen kl. 8 från Stockholms alla klockor bäres fram till mitt öra, står jag i ekotemplet ute vid Haga och blickar ut över Brunnsviken, där de små najaderna förgäves »höja sina gyllne horn». Men i förargelsen stöta de dem i istaket. Då säger roslagsbonden, som kommer med sin timmerfora längs stranden: Jag tror det fryser på.

Ungefär så skall varje välsoignerad morgonvandringartikel börja, om inte annat så för att reta medmänniskorna, som sova på söta örat. Jag har alltid ansett morgonflanörer för världens olidligaste varelser. De äro ju i varje minut färdiga att explodera av högfärd och smälta bort i innerligt medlidande med de arma, dumma sjusovarne. Och nu är jag själv mitt uppe i alltsammans. Ty i varje mans liv kommer en gång det ögonblick, då han vill gnola på gammalmansvisan, så som jag en gång skaldat den:

Jag börjar bli tunn i håret,
det lockar sig ej som förr,
och alla fåvitska jungfrur
dansa förbi min dörr.

Jag lättar ett slag på tampen,
håå — en tum eller två.
Jag börjar få svårt för trappor,
håå — det är tungt att gå.

Det skymmer, och vindens visor
gå mer och mera i moll.
Jag kammar, kammar och kammar,
men kammar ständigt noll...

När mannen — och varför inte även kvinnan? — kommit till den punkten, då fattar han ett raskt beslut: Nej, nu är det stopp, nu börjar regressen. I morgon kl. 6 stiger marquis de Moi-même upp och sedan ut över vita vidder. Det här duger inte, min bäste. Här om sistens darade du för badvägen och tordes inte bestiga dess platta för att slippa se den dömande visarpilen.

Hur som helst med motiven — men i dessa tider, då hjältedömet är i utdöende, finns det intet enklare sätt att åtminstone känna sig som hjälte. När väckarklockan ringer genom det kolmörka rummet, är min första impuls att slunga henne i väggen. Men i nästa ögonblick står jag under duschen och är en hjälte, ensam och övergiven visserligen, men dock en hjälte. Ty jag tänker: tänk att icke en enda av Stockholms halva miljon invånare har mod att göra vad jag gör!

Och allteftersom hjältekänslan växer, stiger högfärden. När jag står därute framför Haga döda slott, känner jag mig ensam i hela världsalltet, ensam med min skapare och mitt hjältemod. Väl vet jag att i detta ögonblick dubblar Hasse Z. Ugglevikskällan och den gamle majoren — han måste vara major — drar sina djupa andetag vid Manillavägskalet. Men de kun-

na lika gärna ha försovit sig. Naturligtvis ha de försovit sig. Hahaha, jag är ensam i hela Hagaparken, i hela naturen, i hela universum. Och långt där borta under de tio tusen taken ligga stockholmarna och snusa i denna idiotiska morgonslummer, som borde vara i lag förbjuden. Och så dumma, råa och elaka de se ut sen! Det finns intet bättre sätt att avslöja en män-

niskas karaktär än att smyga sig på henne, medan hon sover.

Jag fortsätter förbi ruinerna och svänger förbi koppartälten. Där drar just en okammad piga upp rullgardinen, och jag ser, att hennes första tanke under de stripiga testarna är :kaffe. När tänker för resten kvinnan inte på kaffe? Det svalkar henne i sommarhettan, värmer henne i kylan och är hennes mat och glädje, så ofta inte en karl är i närheten — karlar, som jämt ska ha lagad mat.

Nu är jag framme vid Haga norra grindar och anträder min katabasis. Där kommer den ena spårvagnen efter den andra fullastad med yrvakna människor. Konduktören ser frågande på mig, innan han rycker i signallinan. Ånej, försök inte med mig! Spårvagnar och bilar äro hädanefter tomma begrepp för mig. Men se på alla dessa dårar, som packa ihop sig i vagnar, där luften snart unknar, för att åka till ett stillasittande arbete, som tar hela deras dag, och sedan tillbaka på eftermiddagen i samma unknar låda.

Jag formligen pöser upp av olidlig superbia. Men än är det inte slut. En kvart före 10 vandrar jag nyduschat och omklädd efter en lätt frukost ned genom »torget». Där korsas min väg av min vän registratören, som med portfölj under armen är på väg till Kollegiet för inrikes sattyg. Han svarar över den usla gaturenhållningen.

— Titta här! Trottoaren är som en månkarta med kratrar och ringberg. Och detta kostar oss 40,000 kr. om dan. Sånt där borde dom kunna raska undan med, medan folk sover.

— Det var värre i morse.
Jag sade det så milt jag kunde, och höjde i samma ögonblick mina ögon till en seglande mås. Men jag märkte, hur det ryckte till i min vän.

Vi stodo utanför Fritzes och tittade på de utlagda böckerna. Så säger min vän registratören i Kollegiet för inrikes sattyg:

— Nej, se har den boken kommit ut nu?

— Vilken? Jaså den. Det måtte ha skett nyss, ty den låg där inte i morse.

Det var hat i den blick, som min gamle barndomsvän och nattvardskamrat gav mig.

Vi gingo tysta fram till Tegelbacken och över järnvägsbron. Då känner jag plötsligt, hur min vän griper mig i armen och pekar ut i strömmen.

— Nej, men se! Så många änder har jag inte sett på en gång, och jag som passerar här var morgon.

— Dom var tre gånger så många i morse.

Jag känner ett kraftigt grepp om min strupe och hör en hes röst, som väser.

— I morse, i morse! Vad menar du? Jag dödar dig på fläcken, om du går och driver med mig så där.

— Jo ser du, det finns en och annan som går upp om mornarna. Har du sett Ugglevikskällan kl. 6 en vintermorgon.

— Du ljuger, skurk. Säg, att du ljuger. Och efter en stund kom det på nytt som i ångest:

— När började du?

— I morse — — —

Min vän är ganska fet.

Den korta skissen.

Litterär pristävling för våra
julnummer.

Fyrahundra femtio (450) kronor i pris.

SVÄR ÄR KONSTEN ATT BERÄTTA, sade fru Lenngren, och det kan tilläggas: att berätta kort, målade och innehållsrikt är att vara mästare inom genren. Den korta skissen, fyndigt fabulerad och utförd i en konkret och levande stil, är därför alltid en gärna mottagen berättelseform, som vi nu vilja stimulera genom en pristävling, vars resultat är ämnat att tillgodose våra julnummers innehåll med värdefulla litterära bidrag.

Alltså utlysa vi härmed »den korta skissens pristävling» för svenska författare och författarinnor, enligt följande bestämmelser.

För en originalskiss på svenska språket, antingen byggd på ett julmotiv eller ock med valfritt ämne, i omfång *ej överskridande* fyra Idunspalter, samt av en halt, som gör den i god litterär mening fängslande för vår publik, utfästa vi som första pris

Tvåhundra (200) kronor.

Dessutom utfästa vi ytterligare ett andra och ett tredje pris å respektive *Etthundra femtio (150)* och *Etthundra (100)* kronor för de två originalskisser som komma närmast i värde. Icke prisbelönda skisser förbehålla vi oss rätt att inköpa mot vanligt honorar.

Samtliga tävlingsmanuskript skola, försedda med påskrift »Den korta skissens pristävling», vara insända under adress Iduns Redaktion, Stockholm, senast den 15 april 1922 samt åtföljas av en förseglad namnsedel, vars konvolut förses med ett motto, vilket även bör återfinnas å manuskriptet.

Stockholm den 14 februari 1922.

RED. AV IDUN.

Ett utmärkt stärkande medel, tillverkat med stöd av nyare vetenskapliga erfarenheter, är järnmedicinen **Idozan**. Förener hög järnhalt med en utmärkt sammansättning, varigenom snabbt och överraskande resultat erhålles, på samma gång som Idozan blir billigast att använda. Mycket välsmakande och oskadligt för tänderna. Rådfråga läkare. Fås på alla apotek.

IDOZAN
Skadar ej tänderna.

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV IDA HÖGSTEDT. — GLIMTAR FRÅN IDUNS PROVKÖK.

I IDUNS PROVKÖK TRYTER ALDRIG AR-
betet, varken på den ordinarie dagen eller någon
annan av veckans dagar. Det är endast så att säga
tid och rum, som med nödvändighet ibland måste
förflytta sig, i det en del artiklar fordrar en mera
förberedande eller å andra sidan en ingående pröv-
ning, än som kan komma dessa till del vid några
hastigt svinnande förmiddagstimmar. — Och man
provar även andra ting, ej endast vad som direk-
t ingår i mat, bröd, godsaker och dyl.

Att så gott som all mat förberedes på och att
allt bröd bakas på en utdragbar skiva, infälld i
det idealiskt praktiska bakkbordet *Triett* från A. O.
Warolén, Falköping-Ranten, är en sak som nu alla
de i provköket besökande med stort gillande ha
konstaterat.

En annan artikel hörande till hushållet, som ock-
så väckt stor belåtenhet är

*de vackra och solida nysilverknivarne från L.
Svensson, Ullsbro, Höör.*

Dessa praktiska knivar äga nämligen ett till-
talande utseende samtidigt som de äro mycket
lätta att städså hålla rena och blanka, i det man
slipper all tidsödande "skurning" med smärgel
eller rykande trippel e. dyl., utan endast har att
diska och skölja knivarne som vanligt silver. —
En annan särdeles beaktansvärd fördel som
dessa nysilverknivar besitta, är att de äro gjorda
i ett enda stycke, varav följer att de lugnt kunna
i sin helhet läggas i det heta diskvattenet, utan att
man behöver befara att knivblad och skaft så små-
ningom lossna ifrån varandra.

En i sin mån revolutionerande uppfinning inom
kokningsområdet är de bekväma och behändiga

*Doppvärmare från Jägers elektriska A.-B.,
Eskilstuna.*

För en strängt sysselsatt husmor — och för vil-
ken annan person som helst för övrigt — kan
det knappast finnas något på samma gång så lätt-
vindigt och lätthanterligt som dessa elektriska
kokapparater. De bestå af en kort stav af dubbel-
lagd aluminium, som är formad på så sätt att den
nedåt bildar en böjd — eller icke böjd ögla. Upp-
till är stavens jämnloppande båda delar samlade i
ett kort handtag, i vars övre del ledningssnöret
jämt stiftkontakten är fästad. Doppvärmaren ned-
sättes i det tillämnade kokkärlet med sitt innehåll
och först därefter anbringas sladden i en vanlig
väggkontakt. Kärlet förses med lämpligt lock —
och det dröjer ej länge förrän kokningen är i full
gång.

Kärlet för dessa doppvärmare kunna vara av
olika storlek, form eller material, som t. ex. van-
liga kastruller af metall eller eldfast lera, eller
starka tillbringare, emaljerade litermått eller dito
flaskor m. m. Eldfast lera skulle här, liksom vid
en stor del matlagning, vara det mest idealiska
material, men i så fall är det av stor betydelse att
de därav utförda kärnen verkligen äro förstklas-
siga. Nu är tyvärr så ej fallet vid en del fabrikat.

Utom för kokning av vatten — såsom för te,
kaffe, choklad, ägg, m. m. — lämpar sig doppvär-
maren för vällingar, hastigt kokta grötar som t. ex.
saft-, mannagryns- och rågmjölgröt, då den med
klok och varsam behandling samtidigt kan tjänst-
göra som slev eller visp. Vidare kan doppvär-
maren brukas för kokning av rotsaker (bl. a. po-
tatis), grönsaker samt vid förvällningar av såväl
spenat, nässlor o. d. som andra födoämnen t. ex.
kalvbräss, njure o. d. Även för snabbkokning
av vissa köttträtter — styckat lamm- eller kalv-
kött för frikassé — har doppvärmaren någon gång
fungerat. Däremot har, åtminstone under tecknad,
ej befunnit den fullt så lämplig vid kokning av
sådana födoämnen, som erfordra en mera långvarig
eller å andra sidan sakta kokningsprocedur, exem-
pelvis buljong, kallops eller å andra sidan fisk;
den senare kan t. o. m. av vattnets livliga rörelse
koka sönder. Nu kan invändas, att kokningens
allt för snabba takt i viss mån kan minskas ge-
nom att locket avtages under kokningen, men
detta förfarande står i strid med gamla goda
kokkonstregler, som med rätta säga att locket på
kokkärlet skall ligga på så gott som under hela an-
rättningstiden för att förhindra att en stor del
nödvändiga smak- och näringsämnen skola avdun-
sta till ingen nytta.

Av personlig erfarenhet kan intygas, att en dopp-
värmare av ovannämnda fabrikat varit i bruk minst
5 gånger under 5 månaders tid — för kokning av
te-, kaffe-, choklad-, ägg- och citronvatten, eller för
uppvärmning av vatten för morgon- eller afton-
toaletten. Och doppvärmaren i fråga har ännu ej
tagit den ringaste skada. Dock torde meddelas, att
den skötes med ett visst förstånd, för att ej gå
samma öde till mötes som drabbade det första
exemplaret, som kom i huset, vilken fördärvades
efter knappt en veckas bruk; antagligen på grund
av att den långa stunder fick sitta kvar i vägg-
kontakten sedan kokkärlet borttagits.

Till sist torde kanske upplysas, att ovanstående
rader ej få tagas så, som att en eller flera dopp-
värmare skulle till fullo ersätta bruket av en elek-
trisk spis. — Långt därifrån: ty med tacksamhet
skall erkännas, att ingen för matlagning och bak-
ning erfordrig värmealstrare går upp emot en elek-
trisk spis av erkänt och beprövat fabrikat; na-
turligtvis under förutsättning, att spisen är place-
rad i ett samhälle, som har lyckan att äga ett väl-
skött, för hennens och husmödrarnes önskemål
förstående elektricitetsverk, vilket t. ex. är händel-
sen med Djursholms stad. I. H.—DT.

APELSINER I HUSHÅLLET.

I.

Apelsinmarmelader.

(Eftertryck förbjudes.)

JUST NU ÄR DEN LÄMPLIGASTE TIDEN
att bruka apelsiner för marmelad, saft eller till an-
dra konserveringsändamål. Fruktarna äro nämligen
i början och medio av mars månad allra saftigast,
utan att därför ännu ha förlorat sin friska syra,
vilken senare som bekant är till stor del försvun-
nen, när man nalkas april månad.

Vad apelsinmarmelad beträffar, så är denna i
de flesta personers tycke bäst när den till en del
är blandad med pomeranser. Denna senare frukt
ätes visserligen endast i mycket sällsynta fall *au
naturel*, men såväl fruktens skal som saft och frukt-
kött äga en starkt framträdande arom, som sätter
"piff" och karaktär på en stor del anrättningar,
och som strängt taget inte kan ersättas av något
annat. Dessutom äger pomeransens saft ett visst
geléartat ämne, som är av stor verkan i apelsinmar-
melad i det denna just får sin geléartade konsistens
först när några pomeranser medtagas. Visserligen
kan denna förmån delvis erhållas utan pomeranser,
men då måste beräknas avsevärt mycket större
apelsin- och sockermängd än som är fallet med po-
meranser. — I det följande lämnas tvenne olika
recept å apelsinmarmelad, illustrerande de båda
ovan nämnda metoderna.

Apelsinmarmelad med pomeranser (stor sats). 8
apelsiner, 4 pomeranser, 6½ lit. vatten, 6—6½ kg.
socker.

Fruktarna, vilka böra vara fasta och tunga, sköl-
jas väl i ljumt vatten och avtorkas. De delas i
halvor, vilka med vass kniv tvärs över skäras i
tunna skivor. Kärnorna borttagas noga under ar-
betet, och allt efter som frukten är skuren, lägges
den jämte den på brädet samlade saften i en stor
porslinskruka (eller direkt i syltgrytan, om denna
är av aluminium). När frukten är färdigskuren,
överslås den med det kalla vattnet och får stå 24
tim. Påföljande dag får alltsammans koka upp, och
efter uppkoket fortsättes kokningen i tim., varefter
massan åter får stå 24 tim. Dagen därpå väges
massan och samma vikt socker lägges och om-
röres väl, under det kitteln får stå vid sidan av
elden tills sockret är smält. Då flyttas marmeladen
direkt över elden och får sedan koka 1¼—1½
tim., efter uppkoket räknat. — Marmeladen upphäl-
les innan den avvalnat i värmda burkar, som nästa
dag överbindas med pergamentpapper.

Denna marmelad blir klar och av en angenäm
geléartad konsistens. — Om så önskas, kunna ski-
vorna vid skärningen delas i 2—3 bitar, men lika
vackert är om de ligga halva; av yttersta vikt är
däremot att de äro mycket *tunna* eller nästan tråd-
smala. — Att minska på sockermängden är dålig
beräkning; man får då koka marmeladen så mycket
längre, vilket i sin tur har till följd, att produk-
ten blir mörkare.

Apelsinmarmelad. 10 stora apelsiner, 2 citroner,
3¼—4 kg. socker, 5 lit. vatten.

Vattnet delas i två skålar, en större och en min-
dre. Fruktarna tvättas och torkas samt skäras itu,
varvid innehållet uttages. Man särskiljer noga saft-
ten och fruktköttet, som lägges i den större skå-
len, medan kärnorna och hinnorna lägges i den
mindre. Skalen skäras — med det vita kvar-
sittande på apelsinerna, men ej på citronerna — i
finfina strimlor, vilka lägges till fruktköttet och
saften. Det hela får stå 36—40 tim. Kärnorna och
skinnnet fränsilas, och lagen slås i bålen, där frukt-
köttet etc. finnes, varefter alltsammans hålles i
syltgrytan och får koka i tim. Därefter lägges
sockret, som väl omröres, så det ej sjunker till bot-
ten och bränner fast. Efter återigen omkr. i tim-
mes kokning är marmeladen färdig.

Anm. I allmänhet fordrar ej apelsinmarmelad
fullt så noggrann skumning som kommer annan
sylt och marmelad till del; den lilla mängd, som
eventuellt avskummas, slås för sig i en burk och blir
då lämplig som ett första smakprov.

I det följande nummer skola apelsiner i och för
konserveringsändamål utförligare avhandlas.

IDA HÖGSTEDT.

IDUNS KÖKSALMANACKA.

(12—18 MARS.)

SÖNDAG. *Frukost:* Ägg på krutong med skink-
sås, stekt potatis; smör, bröd, kaffe eller te, vete-
krans. — *Middag:* Vårsoppa, späckad renstek med
sallad eller svart vinbärsgelé och helstekt potatis;
rabarbertårta med maräng.

MÅNDAG. *Frukost:* Sillgratin; smör, bröd, ost,
kaffe eller te. — *Middag:* köttbullar med potatis,
passerad aprikossoppa med vispad gräddde.

TISDAG. *Frukost:* Stekta stångryttare och po-
tatis; smör, bröd, kaffe eller te. — *Middag:* Stekt
rimmad färsk sill med nykokt potatis eller potatis-
sallad; semlor och choklad (eller mjölk).

ONSDAG. *Frukost:* Kalvsylta med rödbetor
och potatis; smör, ost, bröd, kaffe eller te. —
Middag: Skivad renstek, värmd i överbliven sås
och beströdd med finhackad syltlök, kokt potatis;
katrinplommonkräm med gräddmjölk.

TORSDAG. *Frukost:* Kokt salt sill, överslagen
med skirat smör, hackade ägg (2 st.) och persilja;
nykokt potatis, kaffe eller te. — *Middag:* Ärtor
och fläsk; våfflor med sylt.

FREDAG. *Frukost:* Makaronigratin med ost,
smör, bröd, kaffe. — *Middag:* Stekta rödspottor
med brynt smör och citronsaft; potatis; chokladris.

LÖRDAG. *Frukost:* Pytt i panna (rester av
fläsk, korv m. m.); smör, bröd, kaffe eller te. —
Middag: Pudding av kött och risgryn. — Uppstjälpt
saftkräm med gräddmjölk.

RECEPT.

Ägg på krutong med skinksås (för 6 pers.). 6
ägg, 6 ganska stora skivor av vitt bröd, 1 stor msk.
smör eller växtmargarin. — *Sås:* 1½ msk. smör,
3 msk. mjöl, 4—5 dcl. god mjölk, peppar, salt,
socker, ½ tsk. fast köttextrakt, omkr. 1½ hekto
rökt benfri skinka eller d:o rökt fläsk.

Äggen "förloras" i svagt kokande, saltat vatten.
Brödsnivorna stekas, läggas på varmt fat, och på
varje skiva lägges ett ägg. — Till såsen samman-
fräsas smör och mjöl, mjölken påspädes, och så-
sen får under vispning koka några min., varefter
den smaksättes med kryddor och köttextrakt. En
del av den heta såsen hålles försiktigt över äggen.
Skinkan, som förut skurits i strimlor vilka lätt
bräcks, läggs omkring äggen. Resten av såsen
serveras i sässkål.

Vårsoppa (för 6 pers.) Omkr. 2 lit. svag buljong,
1 hekto spenat, 1 stor morot, 1 purjo, 1 msk. smör,
3 msk. mjöl, 1 äggula, 3—4 msk. gräddde, peppar,
salt; 1 liten msk. kallt gott smör.

Moroten och purjon ansas och skäras i strimlor,
vilka få koka mjuka i litet saltat vatten. Mot slut-
tet av kokningen lägges den rensade, väl sköljda
spenaten och får koka några min. — Smör och
mjöl fräsas, buljongen påspädes småningom, och
soppa får koka 5—7 min., varefter rotsakerna och

(Forts. sid. 263.)

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

KLÄNNING

BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB · GÖTEBORG

TRÅKIGHETENS APOSTLAR

NÅGOT OM ROLIGA BÖCKER, SOM HANDLA OM TRÅKIGHETEN.

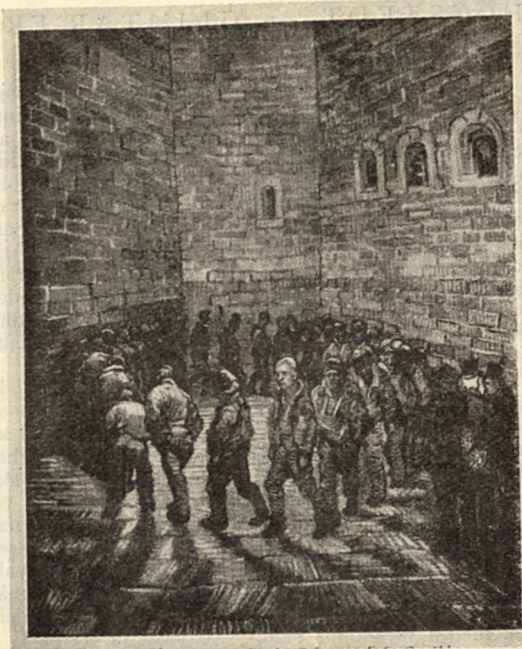
LÅT MIG PÅ TAL OM TRÅKIGHETEN strax bekänna: jag för min del älskar den. Det slagets tråkighet nämligen, som består i det sensationsfria, lugna upprepandet dag efter dag av samma händelser och handlingar. Den tråkigheten är livets egen rytm. Jämmt som pulsens slag kommer den enahanda omväxlingen mellan t. ex. arbetsplats och hem, mellan plikter och vila. Och det är genom den rytmen, det faller en blid skönhet över de vardagliga handlingarna. Biens surr, medan de söka honung en sommardag, förefaller oss skönt, — men fräset ur stekpannan, där biffen lagas till, är på sätt och vis inte mindre skönt, inte sant? Den där skönheten i de vardagliga köksbestyren, vilka ju just på sitt sätt bära upp livets rytm, förstår en målare som Ludvig Karsten. På hans stora utställning i Liljevalchs konsthall för en tid sedan var det ett motiv, som gång på gång kom igen: köksinteriören med spis, kastruller och tallrikar. Karsten är en utomordentlig kolorist, och på de där dukarna står kaffepannan — denna symbol för vardagligheten, för det enahandas omväxling — som en vision, de stekta äggen lysa festligt i pannan, en kvinnorygg böjs under det goda vardagsarbetet.

Men all denna vardagslivets goda, sunda enformighet kan också ses som något annat. Hela världen blir till en småstad, livet med sin upprepning av ständigt samma handlingar förefaller mekaniserat, ett slags marionettspel av levande döda.

De, som känna på det viset, veta vad den verkliga tråkigheten är, de äro tråkighetens stundom nästan extatiska apostlar. Och några av dem höra till världslitteraturens bästa författare. Kanske ger något djupt i det mänskliga medvetandet dem för resten rätt — ty vem har i sin längtan nöjt sig med det enbart jordiska?

Det är naturligtvis ryssarna och fransmännen, de levnadsgladaste folken, som ha de bästa och flesta tråkighetens apostlar. Engelsmännen äro så pass "tråkiga" själva, får man antaga, att de inte ha fler vittnen behov — de tvärtom alstra och älska humorister.

Anton Tjechov är den ryska tråkighetens store

Det är ofta med de enklaste medlen, som konstnären — liksom författaren — framkallar de starkaste verkningarna. Vad kan ge ett ohyggigare intryck än denna skenbart så enkla, rättframma teckning av van Gogh — "Fängelsegården" — där själva murarna andas ett tröstlöst enahanda, en evig leda?

diktare. Tråkigheten i den ryska småstaden, över den ryska steppen skildrar han kärleksfullt och poetiskt, liksom tråkigheten i det ryska livet, där allt stagnerar i slapphet, lättja. Men mitt i all denna entoniga tråkighet ljuder ibland en enda hoppfull ton: Det kanske skall bli bättre. Vi skola odla våra åkrar, uppfostra vårt folk. Vi skola arbeta..

Det kan räcka med att bland fransmännen nämna tråkighetens hjälte och apostel framför andra:

Gustave Flaubert. Madame Bovary är ju kort och gott sagt en roman om tråkigheten. Och "Bouvard et Pécuchet" är "ett kalkborgerlighetens pantheon" — till på köpet har författaren till sin stora glädje lyckats göra själva boken riktigt tråkig och tröttsam.

Låt oss emellertid icke förväxla tråkighetens odlande med litterär spleen. Spleen — det är ofta ingenting annat än dåligt samvete efter en illa använd dag eller kanske en whiskynatt. Nej, tråkighetens apostlar — de älska på sitt sätt tråkigheten, de odla den med fanatism, skapa de skönaste diktverk om den — en Flaubert använde ju år bara på att utforma själva stilen i sina böcker. Och där ha vi en sens moral: den som söker taga en så ädel revansch på livet som genom arbete, får också med det ett botemedel mot sina vändor.

Bland nu levande svenska författare, som ärat tråkigheten, minns jag i en hast bara två: Hjalmar Bergman och Ode Balten. Hjalmar Bergman är frodig och är därför även en härlig humorist. Men han har skapat några säregna figurer till tråkighetens galleri. Där är t. ex. en av de där gamla Bergslagsmännen, som slutar med att dagen i ända sitta på landsvägen utanför sitt hem och be känd och okänd dobbla med honom. Och där är fru Gunhild i "Dansen på Frötjärn". Hon offerar sin ungdoms kärlek och därmed sitt livs mening. Hon för ett arbetsamt och pliktfyllt liv, men tråkigheten lugger fatt henne, ungdomsdrömmen träder fram igen och lockar ut henne i vansinne. — Ode Balten skrev med "Döddansare" ett slags tråkighetens koncentrerade epos. Men det var en om man så får säga manlig tråkighet, en ungarlarnas tråkighet — kvinnor förstå sig nog knappt på den. Sedan blir han allmäntmänskligare. I "Syster Beatris" talar smärtan, men också samma slags hopp som det vi nyss talat om hos Tjechov: Låt oss arbeta och hoppas och söka göra världen bättre. Och på så vis faller det också över den där verkliga, metafysiska tråkigheten, liksom över vardaglighetens, ett slags blid skönhet från ovan...

E. TH.

SNÖFALLSNÄTTER. AV BARBRO MÖRNE.

I.

*I lugna, lätta flingor faller ned
den första snön på frusna åkertegar.
Och ej ett fotspår syns på öde vägar,
och ej en susning går i stilla träd,
som luta sina vita kronor samman.*

*I månens lykta än den sista flamman
långt bortom snö, som faller, flämtar matt.*

*Och tystnaden i rymdens skumma salar
i vita flingor ned mot jorden dalar
i årets första, stilla snöfallsnatt.*

II.

*Bortom snö, som sakta faller,
vet jag tusen vita stjärnor stå.
Jag vill bida*

Den framstående svensk-finske diktaren Arvid Mörnes unga dotter, fröken Barbro Mörne, debuterar med nedanstående dikter inför rikssvensk publik. Hon har tidigare framträtt med prov på sin lyriska talang i den förnämliga Finsk Tidsskrift.

*tills I träden ut i natten,
se er glida
som en spegling av kristaller
i ett ändlöst, dunkelt vatten!*

*Bortom snö, som sakta faller,
vet jag tusen vita stjärnor stå.
Och jag söker blott en enda,
stilla stjärna — —*

III.

*En stor och stilla snöfallsnatt.
Så fridfullt, lugnt härinne.
Det är som drivans enslighet
och renhet fyllt mitt sinne.*

*Och tiden som förfrusen står
i fönstrets iskristaller.
Och nattens tystnad sveper in
den vita snön, som faller.*

IV.

*Kärare blir ljuset på mitt bord,
när jag vet att det allena lyser
klart i stjärnlös natt.
Kärare blir varje ord,
varje röst jag hör,
varje vän, som säger mig godnatt,
när jag vet att himmeln över mig
och den vida jorden runtom mig
i en evig tystnad fryser.*

Äkta Spets- & Sidendépôt

LINNÉGATAN 38

A. T. 197 00.

2 tr. HISS.

Riks Ö. 436.

Material till Handarbeten:
LINNE, BATIST, SPETSAR, MOTIV, GARN, MODELLER.

Uppritningar utföras omsorgsfullt.

ANNONSEN OCH DE DÅLIGA TIDERNA

I anglosachsarnas, särskilt amerikanarnas annonsering spelar barnet en framträdande roll. På denna sida ses några exempel. Härövan ses en lustig annons för en amerikansk tomatpuré.

»VAD ÄR REKLAM? DEN FOLKLIGASTE av all konst, vetenskapen, som en dag får både studerande av alla grader och lärostolar, om ej vid universiteten, så åtminstone vid handelshögskolorna.» Det är den bekante danske reklamexperten, direktör Sylvester Hvid, som fäller detta omdöme i en intressant artikel i Nationaltidende. Och reklamens historia, fortsätter han, är lika gammal som människornas. Adam hade icke fått syn på trädgårdens frukter, om icke Eva reklamerat så starkt för dem, har en vis man sagt. Och även om detta är skämt, så är varje ord eller handling, som avser att väcka intresse för en person eller sak, djupast sett reklam. Vi ha sett, att kejsare och kungar, stater och vetenskapsmän ansett det nödvändigt att göra reklam för sig, affärsmännen böra inse att annonserna äro grundvalen för hela näringslivet.

Hurudan skall då annonsen vara? Kort, klar, fyndig! Det finns icke en vara, om vilken man icke kan säga något intressant, bara det sägs på det rätta sättet. Annonser äro nyheter, som betyda mera för många familjer än den s. k. nyheten, att en populär skådespelska måste hålla sig inomhus ett par dagar. En fantasifull idé är naturligtvis en god sak, då det gäller annonsering. För några år sedan startade t. ex. en blomsterhandel i Amerika med följande originella skyltning: I ett vackert dekorerat fönster stod en skylt: Säg det med blommor! Folk studsade, funderade litet och affären gick lysande. En barntidning The Childrens Weekly hade en sugererande kliché. Man såg far och mor ivrigt sysselsatta med att studera barntidningen. Litet avsidet stod lille Charles och anmärkte surmulet: Och det kalla de barn-

nens tidning! — Mera slående kunde det ej omtalas, att denna tidning var till lika stor glädje för gammal som för ung.

Den som skriver annonser, måste icke bara känna sitt fack i grunden, han måste vara en blandning av psykolog, diktare och affärsman. Per och Pål kunna icke skriva en reklam. Dessa aktningvärda båda herrar skulle aldrig komma på den idén att sula sina kängor själva, varför skola de då skriva sina annonser? Allt kommer an på vad som framhålls och hur det framhålls. Suggestionen betyder så mycket. För att ta ett exempel från affärslivet: Det låter lika bra i kundens öra om expediten säger: Vill ni ta varorna med er? eller Vill ni ha varorna hemskickade? Men det kan betyda en stor summa sparad på budskickning, om expediten har order att endast fråga: Vill ni ta varorna med?

En sak måste den annonserande göra klart för sig. Resultatet av en reklam visar sig icke strax. Folk kommer icke stör-

En bekant barnmjölsfabrik i England annonserar sitt preparat genom att visa porträtt av friska och välnärda barn, uppfödda just med detta barnmjöl.

tande för att man sätter en annons i tidningen. Vem tänker på att köpa glasögon, så länge man icke behöver dem, men när ögonblicket kommer, bör det vara inpräntat i ens minne var det största urvalet finns. Det finns olika moder för reklam liksom för allt annat, men det finns grundregler, som ingen ostraffat syndar emot. En god regel är: Bred icke på för tjockt! Vid samma gata i London bodde tre skraddare. Den ene satte på sin skylt: »Landets bästa skraddare». Den andre försökte överflygla honom med en ännu finare skylt, på vilken det stod: »Världens bästa skraddare» och trodde att han stängt alla vägar till framgång för nummer tre, men det blev likväl nummer tre som tog kunderna. Hans ord hade en anstrykning av sanning och ärlighet, som gjorde effekt. Han satte på skylten: »Den bästa skraddaren vid denna gata.»

Det finns ur reklamsynpunkt tre slags affärer: de som annonsera planmässigt, de som annonsera då och då och planlöst, och de som icke annonsera alls. Vid den första kategorien behöva vi ej uppehålla oss, den har insett reklamens betydelse. Den andra kategorien har glömt att det

»Se, vad mamma givit mig!» utbrister ett av dessa söta skolbarn, då det öppnar matsäckasken. Det är en kejsfabrik, som annonserar på detta tilltalande sätt.

är köpmannens plikt mot kunden att hålla honom à jour med vad han säljer. Släpper affärsmannen blott en kort tid taget i kunden, är denne förlorad, det finns gott om andra som fånga honom. Det är genom upprepningen, den ihärdiga, systematiska upprepningen som affärsmannens annonseringsarbete skall segra. Vad den tredje kategorien — affärerna som aldrig annonsera — angår bli de allt färre. Bland dessa affärsmän finner man »mannen som vet bättre». Som talar om sin solida affär, som har så gamla fina traditioner och vars bästa annons är en nöjd kund! Men han misstar sig. Den som låter bli att annonsera handlar som en kvinna, som »tar slöjan», han stänger sig ute från världen, från allt och alla.

En affärsman, som öppnar en ny butik, kan vara mycket duktig, hyllorna välförsedda, lokalen idealisk, allt på sin rätta plats, men vad hjälper det att allt är i ordning att mottaga kunderna, om dessa icke få veta det! Men tiderna äro så dåliga invänder någon, vi skola annonsera sedan. En sådan försummelse kan bli orsak till att det för dem aldrig kommer något »sedan». Ju dåligare tiderna äro, desto kraftigare annonsering behövs det. I de goda tiderna är det relativt lätt att locka publiken. Men i de dåliga tiderna får den påpasslige affärsmannen tillfälle att skaffa sig försprång framför en vankelmodig kollega, göra en insats och visa sin djärvhet. Om han är av det rätta virket, så sparar han på allt men icke på reklam, ty han vet att det är genom den hans verksamhet skall existera och med tiden utveckla sig i all sin storhet. Han förstår av sig själv sanningen i den drastiska men riktiga sentensen: »Om du icke annonserar vad du har att sälja, kommer konkursförvaltningen en dag att göra det!»

En annan trikåfabrik använder också i sin reklam bilder av småbarn, iförda dessouser från fabriken. Den här lilla flickan, tycks av minen att döma vara belåten med sina pyjamas.

(Forts. o. slut.)

III. Bäckströms svensk-akademiska kandidatur 1881.

BÄCKSTRÖMS ANTAGANDE ATT Wirsén snart nog skulle inväljas i Svenska akademien och flytta till Stockholm, besannades som bekant under detta år 1879, och 1880 blev C. D. W. Posttidningens litteraturkritiker. De överlevande gamla »signaturenerna» från Uppsalas 1860-tal hade nu allt mer och mer fått denna tidning till sitt organ, Snoilsky, Wirsén, Bäckström, Fjalar—Östergren.

Utan tvivel hade även Bäckström någon liten svaghet för att hamna i akademien, och hans ungdomsvänner Snoilsky och Wirsén ha, som de otryckta breven visa, försökt att placera honom där. Så 1881, när den gamle historieskrivaren Anders Fryxell skulle finna en efterträdare.

Det var många kandidater då; den intima brevväxlingen mellan Wirsén och hans poetiska kolleger Rydberg och Snoilsky förtäljer därom.

Bland dessa kandidater var Hans Forssell, den skarpe och överlägsne statsmannen, som i Uppsala stått signaturens krets nära. Jämt Wirsén hade han någon kort tid utgivit Svensk Tidskrift, men nära vänner voro de ej, sympati för varandra hade de icke, i varje fall icke Wirsén. När det verkligen blev Forssell, som invaldes, vart han i framtiden inom akademien snarast Wirséns motståndare, viljestark och målmedveten liksom han. Det visade sig bland annat just rörande Bäckström några år senare, då Forssell synes ha velat avlägsna denne som Posttidningens redaktör och Wirsén endast med möda och synnerligen kraftig propaganda inom akademien lyckades skydda honom på denna plats.

Men bland kandidaterna 1881 voro även dels filosofen Nyblæus — Viktor Rydbergs utkorade —, dels trenne poeter. Av dem hade den ene, biskop Frithiof Grafström, både på grund av sitt ämbete och sitt poetiska släktnamn i början goda utsikter, ehuru han som poet var rätt medelmåttig, underlägsen jämväl sin fader, »Norrlands» äktborne om än ej märkvärdige skald. En annan »poetisk» kandidat var den — dock knappt som skald — originelle Fredrik Sander, vars genius utan tvivel stod något högre. Den tredje var Bäckström.

Han var vännernas kandidat, Snoilskys och Wirséns, och det var icke blott vänskap, det var uppriktig beundran för hans skaldegåva som förmådde dem därtill.

Den 8 april skrev Wirsén till Snoilsky, som då bodde i Florens, att nu efter Fryxells bortgång, när en sträng yrkeshistoriker kanske väl skarpt komme att nagelfara den dödes verk, funnes det utsikt för Edvard, »vilken som skald utan all fråga har större värde än de två nämnda, ganska aktningvärda kandidaterna» (Sander och Grafström.) I varje fall ämnade Wirsén rösta på Bäckström, »icke på grund av min stora personliga vänskap utan emedan han synes mig vara ofantligt överlägsen den nu favoriserade Grafström.»

Snoilsky svarade den 14 april:

»Jag tycker för min del att Forssell bort vara självskriven efterträdare, om man ville hålla på ögonmärket att utse den, som är bäst kvalificerad att teckna och belysa företrädarens verksamhet. Akademiens i

mitt tycke nästan för långt drivna grund-sats »de mortuis etc.» torde, som du anmärker, lägga hinder i vägen härför. Och dock, Fryxells minne borde väl mindre än någon annans hava att befara något av en kritisk skärskådning, då oaktat alla hans kända och erkända svaga sidor han lämnat efter sig en så stor och lysande livsbedrift, att skuggorna endast skulle ställa denna bättre i ljuset. Men det är ej värt att envisas här om — jag känner våra äldre kolleger och förstår att de föga gouter Forssell — han har ju ibland försyndat sig in politicis och det ligger honom tills vidare i fatet. När Forssell således ej kommer i fråga och litterära meriter i allmänhet, ej speciellt historiska, läggas i vågskålen, ansluter jag mig av fullaste hjärta till din åsikt i avseende å Edwards kandidatur och har tecknat hans namn på min härhos bifogade röstsedel. Jag vågar ej hoppas att våra röster skola lyckas bryta motståndet från dem som förorda biskop Grafström, men så har jag tillfredsställelsen att hava följt min uppriktiga övertygelse, då jag i valet mellan Bäckström, Grafström och Sander uttalar mig för den förstnämnde. Sanders litterära värde ger jag härvid allt erkännande och skulle med nöje se honom vinna denna utmärkelse vid ett framtida tillfälle, men vad biskop Grafström angår, måste jag bekänna att jag finner hans svensk-akademiska meriter = 0. Som andlig talare lär han väl ej kunna nämnas vid sidan av t. ex. Rudin eller Bring, och som skald är hans litterära bagage, representerat, så vitt jag vet, av poemet Fjällappen,* lätt som en fjäder.

Om du finner lämpligt att citera mitt ringa omdöme, ber jag dig därför säga t. ex. följande:

»Jag hör att professor Fryxells lediga stol snart skall återbesättas och beder därför att få delgiva dig min enskilda åsikt beträffande val av efterträdare. Då man ej nödvändigt behöver fasthålla principen att den bortgångne företrädesvis bör tecknas av en, som varit verksam på samma fält, utan får taga i betraktande vilka litterära meriter som helst, är jag för min del böjd att förorda Edvard Bäckströms kandidatur. Jag anser honom både som lyrisk och dramatisk skald väl värd denna utmärkelse, särskilt för hans författarskap på det sistnämnda området, där vår litteratur eljes är så föga rikhaltig. Han har där gjort sig ett namn genom så förtjänstfulla originalarbeten som t. ex. Fången på Kallö, Dagvard Frey, Evas systrar m. fl. för att ej nämna hans mäterliga tolkningar av utländska dramatiska alster. Bland hans lyriska dikter ville jag, för att motivera mitt omdöme, endast påminna om sådana pärlor som t. ex. romanen »Herr Sten, den unge Sture» och elegierna (i Litterärt album 1877). Slutligen är ej att förbise, att han, som så lyckligt framställt på scenen gestalter ur vår historia, utan tvivel skulle på ett varmt och värdigt sätt teckna den fosterländska betydelsen av den bortgångne hävdtecknarens verksamhet.»

* Detta poem hade dock en gång (1861) fått ingenting mindre än akademiens stora pris — visserligen, som vi nu kunna se, i fåvitsko. Snoilskys omdöme här ovan är naturligtvis summariskt och hastigt, sådant man faller i förtroliga brev och skulle kanske av honom själv önskats taget en smula *cum grano salis*, om han sett det ställt inför offentligheten.

Intressant är också Viktor Rydbergs yttrande om samma situation i brev till Wirsén den 29 i samma månad. Rydberg bodde ju då i Göteborg men ämnade sig upp till Stockholm och personligen deltaga i valet.

»Min kandidatlista», skriver han, »har jag för längesedan avlämnat... På henne stodo bland andra namn även Nyblæus, Sander och Bäckström men icke Grafström. Där stodo även namnen Forssell och Odhner. Av dessa kandidater lär, efter vad jag hörde och du bekräftar, endast Nyblæus hava utsikt att kunna förena omkring sig ett ansevärdare antal röster. Att förbigå honom, filosofen, som med en Leibniz' klarhet i stilen och ett vida större behag än denne framställt och behandlat sin vetenskaps stora frågor och gjort detta i en tid, då grumlighet, formlöshet, oskönhet och snuskigt pedanteri genomsyra den filosofiska litteraturen, att förbigå honom för en Grafström, vars karaktär och verksamhet torde förtjäna all aktning — — men som, så vitt jag vet, aldrig på vare sig värtalighetens eller diktens område alstrat någonting lyftande sig över medellinjen — det vore i sanning ett handlingssätt, vartill många motstycken endast kunna upp-letas i — Svenska akademiens historia. Också vill det synas mig att i en tid, då vår svenska kyrka spelar en så ytterligt obetydande roll på vetenskapens och litteraturens område, det vore något för mycket i byzantinsk smak att smycka henne med ännu en akademisk krans och avhjälpa hennes fattigdom ovan ryggen med ännu en fåtölj till stöd därnedanom.»

Efter denna spydighet meddelar han att han skall rösta på Nyblæus och ändra sin föresats, endast om dennes kandidatur skulle visa sig omöjlig och utsikt däremot öppnas för någon annan av hans föreslagna. Det vore honom emellertid kärt, om Wirsén ville med sin röst öka den minoritet, som föresloge Nyblæus.

Sedan kommer frågan om hans ställning till Edvard Bäckström, och i olikhet med Snoilsky och Wirsén anser han att denne kunde komma ifråga endast om valet vore inskränkt till skalderna. Men i så fall »skulle den vara en dum karl, som ett ögonblick tvekade att giva Bäckström plats framför Grafström. Ställes frågan så: vilken av våra skalders skola vi välja? då föredrager jag även Sander framför Grafström. Den sistnämnde är alltför fattig på både originalitet och naivitet för att utsätta sig för så misslyckade krumsprång i dansen med kariterna som Sander stundom företett, men Sander har också skrivit dikter av värde, och den egenomliga människan, som är vad hon är och icke icke tidens smakhyvel överglätta sina egenheter, på henne sätter jag större värde, då hon som sådan visar sig i vad hon diktar, än jag gör det på poetiska modejournalfigurer. Jag vill icke neka, att vid bedömandet av kandidater jag även i andra hand och, sedan den estetiska domen är färdig, fäster mig vid vad de äro i sin helhet. Sander är en ädelsinnad, godhjärtad man, livad av ideella syften, strängt rättfärdig och otillgänglig för tunningar åt det ena eller andra hållet. Vad han har kvar av tid och arbetskraft, det ägnar han med en fröjd åt mål, som hägra för hans inre blick.

IDUNS FÖLJETONG. LUCIA. AV MATILDE SERAO

ÖVERSATT FRÅN ITALIENSKAN AV ERNST LUNDQUIST.

(Forts.)

»VARFÖR ÄTER DU INTE?»
 »Jag är inte hungrig. Jag är nervös.»
 »Efter frukosten borde du sova litet.»
 »Tror du det? Jag skall ut igen.»
 »Till rådstun? Du överanstränger dig på den där processen.»
 »Å, jag blir nog kry igen.»
 »Tänk, om du skulle låta grannen få sin vilja fram?»
 »Nej, det är under min värdighet. Men du har kanske rätt.»
 »Den där processen är odräglig. I morse var ett bud till dig från Alberto, men du var inte hemma.»
 »Vilken Alberto?»
 »Alberto Sanna.»
 »Vad ville han?»
 »Kammarjungfrun sade, att han inte kunde gå ut och att han gärna ville tala med dig i affärer. Från Lucia hade hon dessutom en särskild hälsning till mig. Alberto spottade blod under sömnen i går kväll, men utan att själv märka det; de hålla det hemligt för honom. Lucia satt och grät, sade hon.»
 »Alberto är också odräglig», sade han förtretad och ryckte på axlarna.
 »Det gör mig ont för Lucias skull. Hon är kanske alldeles förtvivlad...»

Han teg.
 »Jag skulle gärna vilja gå dit en liten stund i dag», sade Caterina på försök.
 »Vad tjänar det till?»
 »Bara för att trösta Lucia.»
 »I dag kan jag inte följa med dig, och du vet, att jag ogärna vill, att du skall gå ensam.»
 »Du har rätt; då går jag inte. Vi kunna gå dit tillsammans i kväll.»
 De hade slutat frukosten, men sutto kvar vid bordet. Andrea lekte med brödsmulorna.
 »Apropos, Scognamiglio, vår vicevärd, kommer hit i dag. Han har med sig pengar, som du skall ta emot; skriv kvitto i mitt namn. Säg honom, att han skall be-

vilja uppskov åt hyresgästerna tre trappor upp, n:o 79 via Speranzena. Det är fattigt folk.»

»Är det något mera jag skall säga honom?»

»Ge honom hans månadslön.»

»160 lire?»

»Ja. Låt honom skriva kvitto.»

»Vill du ha mera kaffe?»

»Ja, litet till. Det är svagt i dag.»

»Efter du är nervös så... Det är sannt, ska vi gå på balen i Unione?»

»Ja.»

»Skall jag låta sy mig en klänning av crêmfärgad brokad till dess?»

»Klär den färgen dig?»

»Det säger sömmerskan.»

»Det säga de alltid. Men du kan ju göra det.»

»Jag tar pärlhalsbandet.»

Han svarade icke. Han såg ner i sin kopp och tänkte. Sedan fixerade han henne länge, så länge, att hon nästan blev förvånad.

»Seså», sade han sedan och såg på sitt ur, »nu måste jag gå.»

Han steg upp, och hon följde honom som vanligt. Han gick igenom alla rummen; i sitt arbetsrum stannade han, tog en tjock plånbok ur skrivbordet och stoppade den i bröstfickan.

»Den gör dig riktigt korpulent», sade hon skrattande.

»Det gör ingenting.»

Han gick omkring litet i rummet, som om han sökte något, som han glömt. Sedan tog han handskarna och hatten.

»Du borde ta din överrock. Luften är skarp i dag.»

»Du har rätt, det skall jag göra.»

Han höll på att knäppa sina handskar; hon stod och såg på honom med sina lugna ögon. Han böjde sig tankspridd ner och gav henne en kyss på måfå. Sedan gick han.

»Farväl så länge, Andrea.»

»Farväl.»

Han gick utför trappan; hon stod kvar vid balustraden och frågade:

»Kommer du snart hem?»

»Nej. Adjö, Caterina.»

Lucia hade stigit sent upp. Hon hade haft feber om natten, sade hon till Alberto. Hennes läppar voro verkligen torra och vita, och hon hade mörka ringar omkring ögonen. Klädd i en morgonrock av svart sammet, satt hon med huvudet stött mot handen och såg på, huru mannen drack sitt kaffe med två vispade äggulor i, för bröstets skull. Småningom fick hon röda fläckar på kinden, och hon strök håret tillbaka från halsen, som om det plågat henne.

»Hur är det med dig i dag? Du ser så ledsen ut?»

»Jag skulle så gärna vilja se dig frisk, min Alberto. Om jag kunde ge dig blodet i mina ådror!»

»Är då jag så dålig, tror du?»

»Nej, visst inte. Men det är ingen hälsosam årstid för den, som har svagt bröst.»

»Nåja... men jag förstår, du oroar dig, därför att du har så gott hjärta. Tack, kära Lucia. Om jag inte hade dig, skulle jag vara död nu.»

»Säg inte så!»

»Så där ja, nu gråter hon också! Jag skämtade ju. Det är enfaldigt av mig att prata så där och narra dig att gråta. Seså, gråt nu inte mera.»

»Jag gråter inte, älskade Alberto.»

»Drick litet av mitt kaffe.»

»Nej, tack.»

»Jo, gör det.»

»Nej, jag skall gå till nattvarden klockan ett i dag.»*

»Ack, förlåt mig. Jag begriper aldrig något. I vilken kyrka?»

»I min vanliga, Santa Chiara.»

»Din gudsfuktan sätter ner ditt lynne, kära Lucia.»

(Forts. sid. 264.)

*Katolikerna fasta, innan de gå till nattvarden.

Förlåt, då frågan rör en så nära vän till dig! Men kan man säga detsamma om Bäckström? Och finns ringaste hopp därom, att han, väl inkommen i akademien, skulle fortsätta att alstra?»

Som synes: hade Rydberg ej skänkt sin röst åt Nyblæus, skulle den snarare ha tillfallit Sander än Bäckström. Jag vet icke, om han rätt visste hur Bäckströms ohälsa hämmade hans produktion. Bäckström har själv berättat, att icke ens det vemodigaste förmådde han dikta, om han ej var frisk, men frisk blev han ej mera.

Till Snoilsky kunde Wirsén också skriva kort därefter, att deras gemensamma bemödanden för vännen Edwards räkning säkerligen bleve fåfånga. Så vart det också, och Forssell, som enligt ovanciterade brev ej syntes ha så många utsikter, blev likväl slutligen den utvalde, och Wirsén fick själv hälsa honom med ett tal på vers. —

*

Åtskilligt kunde ännu vara att mäla ur dessa Bäckströms brev till den vän, som han kallade sin »ljuva ära» och som han säkerligen stod närmare än kanske någon. Till dömes om den uppstigande striden med Strindberg 1882. Men jag stannar här. Efter några år försvagades Edwards hälsa

så, att han måste lämna skötseln av sin plats och för sin hälsas skull flytta till Hjo i Västergötland, där han avled 1886.

Som jag redan nämt: både Snoilsky och Wirsén lade sina poetiska kransar på gravstenen. Den förre berättar för den senare, att det från hans sida bland annat berodde på ett gammalt löfte, avgivet halvt på skämt en gång, när Bäckström prisat Snoilskys minnesdikt över en gammal lärare Bohman.

Wirséns poem, som med sinnrika bilder framhöll det konstmässigt virtuosa och praktfulla i vännens stil (»din sångmöts trohetsring var briljanterad») och betonade Bäckströms sorglösa konstnärslinne och slösande godhet, betonade ock, att »en sådan själ i denna värld har faror». För den, som läst Wirséns otryckta brev till Snoilsky, blir det då också synnerligen tydligt, vad han åsyftar, när han som motsats till Bäckströms sinnesart pekar på

de kalla yankeelynnens segerlopp,
 som sparka hatfullt undan innan kvällen
 den som dem lyft i morgontimmen opp,
 ej hjälpa någon, som ej dem kan hjälpa,
 och ha till fröjd att andras lycka stjälpa.

Jag känner ej till, hur mycket denna karaktäristik täckes av den motsvarande verkligheten, men jag vet, som sagt, att

den i sin hopbitna förbittring icke är hållen i all allmänhet. —

Flere år efter Edwards död, när Wirsén själv en sommar vistades i Västergötland, sökte han ungdomsvännens sista bostad och skrev:

Jag letat, frågat och jag äntligt funnit
 den boning, där din sista sommar svunnit,
 ännu begrätne, oförglömde vän.

Ack, livets fröjd hur kort, hur kort består den!
 Din boning låg så nära kyrkogården,
 ja, mycket närmre än vi visste, vi.

Liksom han, heter det, har väl Edvard vandrat omkring här:

Smög friden ej åt dig sin vilokudde
 vid aftonvägors sorl mot "vindars udde",
 där till ett hav sig vidgar Vätterns vik?
 Gick du, som jag och såg på fiskarnäten?
 Vadstena slotts, Alvastras änkesäten
 med poesi av dagens barn förgäten
 men dock oändligt skön och vemodrik,
 o, skänkte de ock dig sin skatt av romantik?

Det är den heliga ungdomsvänskapens tårglans över denna dikt, som visserligen står att läsa i en av Wirséns samlingar men förmodligen är föga känd av yngre släktled — och omsorgsfullt glömd av de äldre.

NÄR PRINSESSAN MARY TRÄDDE I BRUDSTOLSTRÖMMAD AV ETT VÄRLDSRIKES HYLLNING

Bröllopstårten spelar ju en mycket viktig roll vid alla engelska bröllop. Prinsessan Marys tårta var en bjässe på 2½ meters höjd, praktfullt dekorerad med brudparets vapen och med blommor.

Prinsessan fick bland andra praktfulla bröllopspresenter en tiara av smaragder och diamanter, en subskriberad gåva av 50,000 beundrande engelsmän.

En ung miss Evelyn Laye bar på balen i Albert Hall på bröllopsdagens kväll en orientalisk kostym, i vilken hon såg ut som om hon spatserat direkt ut ur Tusen och en natt.

Lady Baden-Powell visar prinsessans tacksägelsebrev till girlscoots från England, Irland, Skottland och Wales, vilka skickat en present.

En annan liten deltagare, miss Flora Le Breton, var klädd i en pittoresk spansk bruddräkt.

En av prinsessan Marys yngste beundrare är Francis Dolezel. Han knäpples av fotografen just som han lämnade Buckingham Palace efter att ha överräckt sin present, ett böhmiskt glas.

Vigslakten i Westminster Abbey.

Bröllopståget på väg till Westminster Abbey.

Prinsessan Mary lämnar Buckingham Palace.

Den kungliga familjen med de nyförmälda i mitten visar sig på balkongen efter hemkomsten från kyrkan.

Poliser hålla tillbaka folkmassan utanför kyrkan. Under folkträngseln inträffade som bekant ett tusental olycksfall, femhundra svimningar, vartill kom att ett hundratal barn kom bort i trängseln.

VÄGEN TILL LIVET

REFLEXIONER ÖVER EN DIKTARE OCH FILOSOF. (MED ANLEDNING AV HANS LARSSONS JUBILEUM.)

DET SYNES MIG, SOM OM NAGOT av det, Hans Larsson velat i sin produktion, är att visa vägen till livet.

Han följer oss då på två vandringsvägar. Den ena: in till källorna. Den andra: upp på bergen.

Vägen till källorna går genom de gröna dalarna, där hjärtat fröjdas över lummigheter, det växande, jorddofter. Där är tingens och människornas mångfald.

Vägen upp på bergen går i sol och rymd mot vidderne. Där är det ena.

Hans Larsson har känsla för livsrikedom, den konkreta mångfalden. Han har blick för storheten i det lilla mänskliga, ömsinne för allt som gröer och växer.

Han har också öga för det fritt strömmande ljuset och för vidderne i gränslösheter förtonande linjer.

Då han ledsagar oss i tankens rymder, upp mot det ena, är hans blick djup av minnen från de många små tingens stora värld.

"Hjärtat skall gro av drömmar, annars är hjärtat armt.

(Bo Bergman.)

Och där måste vara sol över tankens vägar, annars fryser tanken.

*

I essayn *Vägen till livet* i Studier och meditationer har Hans Larsson bl. a. citat från Ola Hansson detta: »Det är ett kort ögonblick allenast, men det synes mig oändligt. Det är evigheten, fasthållen i nuet». De orden karaktärisera gott Hans Larssons konst. Han för oss ej in i den evighet stor och vit och isande utan i nuets evighet, det lillas oändlighetsliv. Evigheten som aning och utsikt ger han. Och kanske det är bäst så. Få utvärda det rena vita ljuset, men många kunna samla i sin blick evigheten bruten i färger. —

I samma essay säger han: »Det hör kan-

ske till varje liv, som går till mognad, att människan en gång stannar och besinnar sig, samlar sig, som man säger. Hon slår en krets omkring sig. Hon bildar ett stillhetscentrum. Hon liksom bemästrar tiden, drar sig ur dess virvel, ställer sig utanför den. Och tid och rum förlora då sin betydelse. Hon ser på varje rum det som är allestädes, och i varje tid det, som är alltid. Det är då som en ny belysning faller över tingen — de tyckas liksom drömma om evigheten». Att Hans Larsson kan locka fram evighetstenen ur både ting och människor det veta alla, som läst honom. I *Hemmabyarna* och *Idéerna* i Stabberup har den konsten nått

sin mognad. Hemmabyarna är mera vandring in till källorna, *Idéerna* i Stabberup mera vandring upp på bergen.

Liksom han alltid söker sig till det ena genom all brokig mångfald, går han också den långa vägen ut i den andra riktningen. Han går till det konkreta, det livsfylliga — för att så åter, berikad, leta sig fram till den stora utsikten, meningen, idéen. Detta kommer ej minst fram i hans pedagogiska tankar. Ständigt manar han till konkret fyllighet och åskådlighet. Men det som detta skall ge är just möjligheten att arbeta sig fram till de stora linjerna och de bärande tankarna.

*

Det finns författartemperament, som nå sitt högsta i en intensiv personlighetsspänning, som gå ända till bristningsgränsen och ibland överskrida den och just i bristningsögonblicket nå fullheten. Hans Larsson hör ej till dessa temperament. Samlad, hel och klar, med alla sinnen vakna och med blicken skådande, med hela människan levande på topparna — så ger han sitt största och bästa. Han är en man av proportioner och behärskning, en man med antikens kärlek till måttet — ej det snålt kringskärande, men det bristningsförhindrande.

»Ju mer andligt levande en människa är», säger Ekelund i *Attiskt i fågelperspektiv*, »desto större hos henne kravet till behärsningen». Och längre fram i samma arbete heter det: »Den visdomen låg innerst i all germansk tanke: att skall livets bästa komma till dig, måste du kunna förhålla dig djupt stilla, förstå att vara en mottagande, icke en jagande och jäktande». Den visdomen har Hans Larsson anammat och velat lära andra att anamma. C. S.

Elisif Théel.

FRU ELISIF THÉEL HAR I DAGARNA fyllt 50 år. Fru Théel är en av våra driftigaste och mångsidigaste kvinnor på det sociala området och har bl. a. varit verksam i olika grenar av Fredrika Bremerförbundet; i styrelsen för internationella kvinnoförbundet o. s. v. Det arbetsfält, där fru Théel kanske nedlagt sitt varmaste intresse, är arbetsstugeorganisationen. Sedan 1917 sitter fru Théel som ordförande i centralkommitténs för Stockholms arbetsstugor olika utskott.

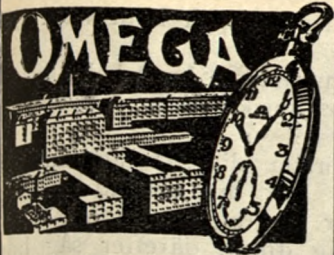
Mars och April i Åre

Rekreativmånaderna
par préférence

ÅREGÅRDEN OCH FJÄLLGÅRDEN

Förnämsta rekreativshotell

Upplysningar och beställningar genom
REST. ROSENBADS KONTOR
Riks 75 19 STOCKHOLM Allm. 54 04

Världsmärket bland fickur.
6,000,000 Omega-ur i bruk.

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm

Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

HEM-
TREVLIGA
VARDAGS-
MÖBLER

Vederhäftig köpare
har tillfälle till den
moderna kreditformen
AVBETALNINGS-
KÖP

A/B NORDISKA KOMANIET
BOSÄTTNINGSBYRÅN

Goldwyn 60
TAND-CRÈME öre

DELTA I
HESSCO PRISTAVLAN
FÖR AMATORFOTOGRÄFER
PRISSUMMA KR. 2000.
PROGRAM FRÅN
HUGO SVENSSON & CO GÖTEBORG

PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER
FÖRORDA AV LÄKARE
"Vid allmän svaghet,
nervositet, överansträng-
ning och sömnlöshet."
SALJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM

Kvällar på parkett.

VASATEATERNS SENASTE NYHET, LUST-
spelet "Varulven" av en spanjor vid namn Angelo
Cana sysslar med spiritism i en, som vi förmo-
da, hittills okänd form. Någon fortsatt utveckling
av fenomenet, i syfte att tillföra den dramatiska
diktningen ett nytt ämnesområde, är heller icke
önskvärd.

Det inträffar lyckligtvis ej ofta att det lasciva
framträder så ohöljt på scenen som i "Varulven".
Intrigen i styckets tre, ej korta akter, cirklar
så gott som oavbrutet kring sexuella handlingar.
Man behöver ej vara pryd eller besatt av tant-
aktigt begär att hacka på dålig repertoar för att
reagera mot ett opus som detta "lustspel". Det
dömer sig självt. Men i den sunda smakens namn
nödgas man — ehuru det torde vara att tala för
döva öron — resa en protest mot teaterledningens
val av dylik aftonunderhållning. Ett kvickt stycke,
som bygger på skabrösa motiv, kan ha sin ursäkt i
sin kvickhet — det enbart cyniska äger däremot
intet existensberättigande, spel och iscensättning må
för övrigt vara hur förtjänstfulla som helst.

Och det måste fastslås att "Varulven" spelas bra
och är väl uppsatt. Dock torde arbetet få anses för-
spilt.

ARIEL.

Iduns hushållssida.

(Forts. fr. sid. 255.)

spenaten iläggas tillika med sitt spad. Soppan av-
smakas med kryddor och avredes med den med
grädden vispade äggulan. Slås i värmd soppskål,
vari sist ilägges det kalla smöret.

Rabarbertårta med maräng (för 6-7 pers.). I
medelstor sockerkaka gräddad i stekpanna eller rund
form. — *Kompott*: 1 kg. färsk rabarber, ½ dcl.
socker, ½ dcl. vatten. — *Marängmassa*: 2-3 ägg-
vitor, 6 msk. strösocker.

Till sockerkakan röras 3 äggulor under 15 min.
med 1¼ dcl. socker under *droppvis* tillsättande av
2 msk. varmt vatten. 1 dcl. vetemjöl och 1 knapp
dcl. potatismjöl siktas med 1 tsk. jästpulver och
nedröres i smeten. Sist tillsätts de tre till skum
slagna äggvitorna. Gräddas i väl smord form eller
stekpappa.

För kompotten skäres den torkade men *oskalade*
rabarber i 3 cm. långa bitar, som nedvarvas med
sockret i en eldfast form eller flat aluminium-
kastrull. Den lilla vattenmängden slås över och kär-
let övertäcks med lock och ställes sedan i ej för
varm ugn eller på svag spisvärme att svagt puttra,
tills rabarberna är mjuka, men ej sönderfallen! —
Sockerkakan klyves horisontalt och genomdränkes
med rabarberlagen. Emellan bottarna lägges en
mindre del av kompotten medan de vackraste bi-
tarna läggs i jämna rader på kakan. Även bre-
des marängmassa, varefter tårtan införes i svag
ugnsvärme tills marängen är ljusgul. — *Anm.*: I
stället för maräng, kan tårtan garneras med skum
av hårt vispad gräde.

Stekt rimmad färsk sill (för 6 pers.). — 1½ kg.
färsk sill rensas väl och ingnides med 1½ dcl.
slat. Sillen får sedan ligga till följande dag, då
den avtorkas, skäras, doppas i en blandning av 1
ägg vispat med 4 msk. gräde, vändes i blandat
stötbröd och grovt rågmjöl, varefter den stekes i
rikligt med smör eller växtmargarin, blandat med
god flottyr. Serveras varm med nykokt potatis
eller också potatissallad, blandad med finhackade
inlagda rödbetor.

Pudding av stekrester och risgryn (för 6 pers.).
Omkr. ½ lit. benfritt rester av stekt kött (här ren-
steken), små rödlökar, 2 msk. smör (eller margar-
in), salt, vitpeppar, 3-4 dcl. buljong (gärna bland-
ad med överbliven steksås). — *Rismassa*. Knappt
2 dcl. risgryn, 1 lit. mjölk, ¼-½ lit. vatten, 1 msk.
smör (eller växmargarin), 1-2 ägg, salt.

Risgrynen sköljas hastigt i kokhett vatten, få
avrinna och sedan koka fullt mjuka och till en
stadig gröt i mjölken och vattnet. Kastrullen av-
lyftes då, och det kalla smöret iröres genast. När
gröten är nästan kall, iblandas de vispade äggen, och
massan avsmakas med salt. — Köttet *hackas* fint
och blandas med den fint hackade löken, varefter
köttet ilägges och brynes. Buljongen tillsättes, tillika
med behövliga kryddor.

En större eldfast form smörjes tjockt med smör
och beströrs med stötbröd. Rismassa och kött ned-
lägges varvats, varvid tillses att det översta varvet
blir ris. Ovanpå strörs stötbröd och om så önskas
riven ost. Puddingen gräddas i god ugnsvärme
omkr. ¾ tim. Serveras varm med smält smör eller
dito gott växtmargarin.

Makaronigratin med ost (för 6 pers.). 2½-3
hekto makaroner, vatten, salt. — 3 msk. växtmarga-
rin, 8-10 msk. riven ost, 2 msk. stötbröd.

Makaronerna sönderbrytas och läggs i kokande
saltat vatten och få koka mjuka, då de genast upp-

Tänk på Blomsterfonden!

Stockholm.

Riks & Allm. tel.: Namnanrop Blomsterfonden.

Förnämsta medel för hudens ra-
tionella skydd och vård. Torkar
genast efter ingnidningen och har
en lätt, behaglig parfym.

HENRIK GAHNS A. B., UPSALA.
H. M. Konungens Hofleverantör.

Rydbergs Blandning

Detta kaffe
rekommen-
deras sär-
skilt för god
och fyllig
arom.

PERCY F. LUCK & Co.

Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnäring för barn, ammande möd-
rar, konvalescenter och ålderstigna samt för personer, som lida av
mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek,
speceri- och drogaffärer. Mellins Food Depot, Malmö.

Tänk, vad Mor är snäll, vad Mor är rar!
Sin omsorg för vår hälsa, som hon har,
och för att glädja oss, och glädja far,
Kanolds Monark-hon ger oss alla dar.

KANOLDS
Monark
CACAO & CHOKLAD

tagas och vattnet fränsilas. En eldfast form smörjes med växtmargarin och beströs med ost. De avrunna makaronerna läggas — varvtals med ost och små flockar av margarin. Överst strös ost, stötbröd och rikligt med små margarinklickar. Anrättningen insättes i varm ugn, och får stå tills den är gulbrun. Serveras fräsande het.

Om någon skulle tycka, att denna mycket närande anrättning ej är tillräcklig i det skick den här ovan presenterar sig, så kan mellan makaronivarven läggas små tärningar av bräckt kory eller skinka.

IDUNS FÖLJETONG.

(Forts. fr. sid. 259.)

»Allting är en källa till lidanden för mig. Det är mitt öde. Men att lida för Herran är skönt.»

»Låt oss gå i kloster, bägge två.»

»Du skämtar. Men jag ville en gång bli nunna på allvar. Det var min far, som inte ville det. Gud give, att han aldrig behöver ångra detta förbud.»

»Men så betänk då, Lucia, att om du hade blivit nunna, skulle du aldrig ha blivit bekant med mig, vi skulle aldrig ha blivit nära i varandra, och du skulle nu inte vara min älskade hustru.»

»Vartill tjänar kärleken och äktenskapet? Allting här i världen är uselt och orent.»

»Du talar hemskt, Lucia.»

»Förlåt mig, Alberto; den dysterhet som förmörkar min själ, smittar även dem jag älskar. Jag skall småle, för att inte göra dig bedrövad.»

»Min stackars älskling! Jag vet, hur mycket oro jag vållar dig. Men du skall få se, att jag snart blir mycket bättre, och sedan ska vi roa oss i vinter. Fester, baler, utflykter...»

»Jag blir aldrig glad mera.»

»Vill du, att jag skall gräla på dig?»

»Nej, nej, låt oss inte tala mera om det.»

»Om du skall gå till din kyrka, har du ingen tid att förlora.»

»Visar du bort mig, Alberto?»

»Klockan är tolv, och innan du hinner till Santa Chiara... för övrigt, ju förr du går, desto förr kommer du tillbaka.»

»Det är sant... ju förr kommer jag tillbaka. Ja, jag skall gå, inte sant?»

»Jo visst. Luften skall göra dig gott... och det är nyttigt för dig att gå.»

»Men vad skall du ta dig till under tiden?»

»Jag skall vänta på dig.»

»Vänta på mig?»

»Ja, eller kanske sova på soffan.»

»Är du varm om händerna, Alberto?»

»Nej. Känn!»

»Har du ont i bröstet?»

»Nej, bara ett litet obetydligt håll i sidan. Ser du inte, att jag är bättre? I går morse hostade jag aderton gånger och i dag sjutton. Det är ju redan en förbättring.»

»Min älskade Alberto, måtte du bli frisk!»

»Ja visst, jag skall snart vara lika frisk som Andrea. Tänk, den Andrea... i morse skickade jag efter honom, men han har inte kommit. Han är alltid på språng, han kan gå ut när han vill, fast det är så kallt. Han är lycklig, han.»

Hon stod och hörde på med nedslagna ögon.

»Gå och kläd dig, kära Lucia.»

Hon gick långsamt och vände sig om och såg på honom. Om en halvtimme kom hon tillbaka svartklädd och med händerna gömda under pälskappan. Hon satte sig bredvid honom, som om hon redan vore trött.

»Du orkar inte gå, Lucia. Tag en vagn.»

»Ja, det skall jag göra», sade hon med matt röst. »Vad har du under pälsen?»

»Bönboken, slöjan och radbandet.»

»Min lilla nunna har rustat ut sig med alla upptänkliga fromma verktyg. Ja, var ett helgon, du min älskling. Tack vare dig komma vi allesammans i paradiset.»

»Skratta aldrig åt religionen, Alberto.»

»Jag skrattar aldrig åt det du tror på.»

Gå nu, min hjärtevän, och kom snart tillbaka.»

Lucia slog armarna om hans hals, kysste hans utmärklade ansikte och viskade:

»Förlåt mig.»

»Skall jag förlåta dig för att du går till nattvarden? Har din biktfar rått dig till det? Då ger jag dig absolution.»

Hon böjde sig djupt, därefter såg hon sig omkring med en förvildad blick. Med vacklande blick och sänkt huvud gick hon mot dörren, men vände genast om.

»Jag glömde att säga dig farväl, Alberto.»

Hon tryckte hans hand.

»Tänk på mig i kyrkan, du lilla helgon.»

»Jag skall bedja för dig, Alberto.»

Och hon gick, hög och rak i sin svarta dräkt.

III.

Det hade börjat skymma på, och decemberluften var kylig. Caterina hade tänt ljus och satt och skrev till sin kusin Giulietta, att hon om söndag skulle komma och hämta henne i skolan. Klockan slog halv sju.

»Andrea kommer inte», tänkte Caterina »Jag är glad, att jag bad honom ta överrocken. Det är kallt om kvällarna nu.»

Hon avslutade brevet, kuverterade det och ringde. Giulietta kom in.

»Sätt ett soldofrimärke på det här brevet och lägg det i en låda.»

»Skall jag duka till middagen?»

»Ja, nu kommer min man snart.»

Men klockan sju, halv åtta var han ännu icke hemkommen. Caterina blev icke otålig, hon förargade sig endast litet i tysthet över denna process, som upptog så mycket av hans tid. Hon tänkte också för sig själv, att det var litet kallt där i deras hus vid via Constantinopoli, och att där borde sättas upp kakelugnar. Huru lång tid gick det åt för att sätta upp en kakelugn? Det skulle Andrea tycka om.

Hur sår och smärtor lindras.

Lyckade kurer med Lazarinsalva.

Varje liten husmor vet av erfarenhet, hur ofta det förekommer olycksfall inom familjen, som inte direkt påkalla läkarens ingripande, men dock behöva en noggrann vård för att inte förorsaka tråkigheter.

Hur många gånger har Ni inte plåstrat om alla de kära — både småttingarna och pappa ha kommit till Er för att bli hjälpta. De ha förtroende till Er. För dem är det Ni, som kan och vet och det är under Edra händer, som de vänta att den skadade handen eller foten skall sluta att värka och bli bra. Är Ni alldeles säkra på, att Ni med lugnt samvete kan låta dem lita på Er? Har Ni alla de saker till hands, som ovillkorligen behövas för en snabb hjälp vid olycksfall? Gasbinda, vadd — och framför allt *Lazarol* och *Lazarin*.

Lazarol är ju en gammal bekant och dess användning som bakteriedödare och smärtstillare känner Ni så väl. Men *Lazarinsalvan*, har Ni verkligen tänkt

över, hur värdefullt detta läkemedel kan vara i Er hand. Vi ha just framför oss några intyg från tacksamma husmödrar. Den ena berättar, hur ett svårt *brännsår* — förorsakat av kokande kaffe, läktes på endast några dagar tack vare *Lazarinsalva*. "Det var verkligen underbart", slutar hon sitt brev, "och jag är så glad."

Den andra husmodern talar om för oss, hur hon blivit botad från ett mångårigt hämoröjdlidande, som alldeles förbittrade livet för henne. — "Nu är jag alldeles bra" — skriver hon — "och alla som lida av denna förfärliga åkomma skola förstå min tacksamhet och glädje."

I händerna på en husmor med lite erfarenhet och handlag äro *Lazarol* och *Lazarin* ett par de allra yppersta läkemedel. Det är en alltför stor försumlighet att inte *alltid* ha dem hemma.

Tag därför hem *Lazarol* och *Lazarin* redan i dag!

Det ringde. Det var säkerligen Andrea. Men det var i stället Giulietta, som kom in. »Här är ett brev från herrskapet Sanna och ett lokalbrev.»

»Det är bra. Gå och säg till, att maten hålles varm.»

Ehuru litet besviken över att Andrea icke kom — klockan var nära åtta — öppnade Caterina oroligt brevet från Sanna.

»Signora Caterina, av barmhärtighet, kom hit ett ögonblick. Alberto.»

Stilen var darrande, som om hans hand knappast förmått hålla pennan. Utanskriften var av en annan hand. Caterina blev förfärad. Vad kunde väl ha hänt? Hade Alberto blivi sjuk? Nej, då skulle Lucia ha skrivit. Det var således Lucia som var sjuk. Hon måste genast gå dit. Hon ringde.

»Säg till om försättning, Giulietta. Denna såg förvånad på henne och gick. Caterina gick efter sin hatt och sjal, men plötsligt föll det henne in, att om Andrea kom hem och ej träffade henne, skulle han bli ond. Vad var att göra? Hon slog sig ner och funderade ett ögonblick, hon som ej var van vid sådana kinkiga belägenheter och ej hade någon egen vilja. Slutligen beslöt hon sig för att skriva ett par rader till Andrea, be om ursäkt för att hon for bort på en halvtimme, och innesluta Albertos biljett till förklaring. Hon skulle komma snart tillbaka, men han skulle äta middag utan henne. Hon lade detta kort på hans skrivbord, så att han genast skulle se det.

Så upptäckte hon plötsligt lokalbrevet, som hon alldeles hade glömt. »Det är väl från Giuditta», tänkte hon. Hon öppnade det tankspridd, undrande, vad som kunde ha hänt Lucia. Hon läste: »Caterina, var barmhärtig mot mig. Hav medlidande med mig! Nåd! Nåd! Jag är en olycklig varelse. Jag reser med Andrea.

De första jumpers till Iduns tävlan ha nu börjat anlända. Ännu är det dock tid även för dem, som ej börjat virkningen att hinna med en tävlingsjumper. Tävlingstiden utgår först 1 april, och vi erinra om att tävlingen utom handgjorda damjumpers också omfattar barnjumpers, vilka ju äro lätt och fort förfärdigade. Redogörelse för penningprisen och övriga regler återfinnas i Idun nr 4. Alla upplysningar lämnas beredvilligt av Iduns Redaktion, A. T. 9803. Tävlingsjumpers, försedda med tydligt namn och adress, adresseras till Jumpertävlan, Iduns Redaktion, Stockholm.

Jag är en olycklig varelse, du får aldrig se mig mera. Jag lider, jag vändas, jag reser, jag dör. Hav medlidandel Lucia.»

Hon läste det en gång till och om igen och ännu en fjärde gång. Hon satte sig bredvid skrivbordet med brevet i handen, slagen av häpnad.

»Det är försäpant», kom Giulietta och anmälde.

Caterina böjde på huvudet, liksom till tecken, att hon hade förstått. Sedan steg hon upp, men hon tyckte att golvet gick i vågor under hennes fötter.

»Om jag rör mig, faller jag», tänkte hon.

Hon stod upprätt. Yrseln tilltog, möblerna svängde runt omkring henne, det susade för hennes öron, och ett bländande sken tvingade henne att tillsluta ögonen.

»Männe jag dör?» tänkte hon.

Men nu minskades yrseln, virvelrörelserna blevo vidare och långsammare och upphörde slutligen alldeles. Då läste hon om brevet ännu en gång, lade in det i kuvertet, stoppade det i fickan och höll han-

den tryckt mot det. Sedan gick hon in i sitt rum, tog hatt och sjal i mörkret, men sätte dem icke på sig. Ännu i tamburen bar hon dem i handen.

»Kommer ni snart tillbaka, signora?» frågade Giulietta.

Hon såg förvånad på henne.

»Jag tror det.»

»Vad skall jag säga till herrn?»

»Där ligger... där ligger ett brev till honom.»

Hon gick utför trappan och steg upp i den täckta vagnen. Kusken hade förmodligen fått tillsägelser av Giulietta, ty han frågade ej, vart han skulle köra. Caterina hade lagt hatten och sjalen framför sig på baksätet och satt ytterst på kanten av sitsen utan att stödja sig, alltjämt med handen tryckt mot brevet. Den skarpa luften trängde in genom de nedfällda fönstren; hon kände ett obehagligt drag. Till sist kunde hon ej stå emot, utan läste om Lucias biljett för sjätte gången vid gaslyktornas ojämna sken. Vagnens rörelser och den avbrutna belysningen gjorde, att bokstäverna dansade omkring för hennes ögon; det kändes, som om det vore i hennes hjärna de rörde sig, fram och tillbaka, upp och ner; än trängde de på i pannan, än i nacken, än vid den högra tinningen, än vid den vänstra.

Det var som ett hamrande med trumpingar under hennes hjässa; hon skakade på huvudet för att bli det kvitt. Hon vek ihop biljetten, och då försvann denna känsla, men då greps hennes hjärna som av en domning.

Hon gick långsamt uppför trappan; sjalen bar hon i ena handen med ett fast och säkert tag. Hon fann dörren på vid gavel; i tamburen stod kammarjungfrun och pratade ivrigt med betjänten.

(Forts. o. slut i nästa n:r.)

VIKINGABALK

Om på hemkomstdagen mö du ärnar fästa, tag då någon, som är glad till sinnet, som kan glättigt tolka allting till det bästa och ej gömmer strunt och groll i minnet.

Viking skokräm bör hon även flitigt bruka, ty det smak och ordningssinne röjer och den håller skorna ständigt blanka, mjuka samt i mänskors aktning henne höjer.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 21. Var köpes valnötsdekokt? Jag är endast 35 år, men mitt hår börjar redan gråna. Hjälper dekokten mot hår som redan är grått? Mycket tacksam för svar.

Gammal landsortsprenumerant. Valnötsdekokt färgar håret brunt och fås hos fru S. Hellström, apoteket, Ramnäs.

N:r 22. Goda Fru Skönhetsdoktor, säg mig hur man skall bli fet och grann i ansiktet när man f. ö. har ganska många "kiln" att dra på, av vilka dock endast några få gram äro placerade i ansiktet. Början är absolut inte slutet likt! — Jag är ej lastgammal men har fyllt de 30.

Fru Fåfånga. Som sagts i sv. på fr. 18 utjämnar daglig gymnastik ojämt fördelat fett. Undvik sötsaker och andra alltför goda saker, som alstra fett kring mage och höfter. Sköt er f. ö. med bad och kroppstvättningar samt mycket frisk luft. Viktigt är att magen fungerar ordentligt.

N:r 23. Snälla Fru Skönhetsdoktor, ge mig ett råd. Jag har köpt valnötsdekokt, där står att man skall fukta håret varannan dag. Skall jag använda svavelpomada varje gång som jag fuktar håret med dekokten? Kan man tvätta håret sedan utan att det mister sin färg?

Sara. Färgen går naturligtvis av vid en noggrann hårtvättning men då får man färga håret på nytt. Svavelpomadan användes egentligen efter varje hårtvättning sedan håret är riktigt torrt, men kan naturligen användas annars också om håret förefaller för torrt. Man bör själv pröva sig fram hur ofta man måste fukta håret med färgämnet.

N:r 24. Allvetande Skönhetsdoktor! Vore mycket tacksam för svar på denna fråga: Jag har härväxt i ansiktet, som mycket generar mig. Finns något medel för borttagande därav? Har med en pincett plockat ut en del, som återkommer om ett par dar och lämnar märken i huden.

Förtvivlad Norrländska. Medel mot generande härväxt återfinnes i sv. på fr. 2.

N:r 25. Goda Skönhetsdoktor, giv mig råd angående nedanstående: Jag här ej till ungdomen längre, har varit mycket fet, nu magrat och genom detta och även genom åldern blivit rynkig i ansiktet, dels under ögonen, dels på sidan om ögonen, dels omkring munnen. Halsen har även mist sin charm genom rynkor och en ful hakpåse. Jag har av ett skönhetsinstitut blivit tillrädd att öppna huden vid härfästet genom en operation och på så vis dra bort rynkorna. Är en sådan operation farlig för livet? Tillråder Fru Skönhetsdoktor detta?

Friherrinna. Operationen är ej livsfarlig, men jag skulle ej vilja tillråda en sådan. Den kan nog ha en förvånande verkan — till en tid. Men vad gör man sedan? Och på halsen och hakpåsen kan den näppeligen ha någon inverkan. Bättre då att med tålmod försöka med enkla, naturliga medel. Här ett medel mot slapp hud i ansiktet: ½ gr. tannin, 30 gr. lanolin, 20 gr. söt mandelolja. De båda sista ingredienserna smältas i ett kärl stående i hett vatten. När blandningen sedan svalnat iröras tanninet. Att ingnida i huden efter tvättning med varmt vatten om aftonen. — Hakpåsen masseras på följande sätt: Sätt flatsidan av händerna under hakan och stryk uppåt örnen många gånger å rad. Stryk

JAMAICA
BANANER
FRUKT OCH MAT.
MEN DE MÅSTE VARA MOGNA

Receipt gratis!

Tillskriv

The Banana Company A.-B.

Norrlandsgatan 16 - Stockholm.

Äter Ni havregröt?

Vet Ni huru den skall smaka?

Har Ni provat AXA (i originalpaketer)?

FAMILJERÄTTSÄRENDEN

Äktenskapsförord. Boskillnads- och äktenskapskillnadsml. Boutredningar och arvskiten. TESTAMENTEN

Advokatfirman

Andén & Staël von Holsten

Sve Andén. Mathilda Staël von Holsten

Lilla Vattugatan 14.

Riks 7576, 24488.

Allm. 1830

Vår mycket omtyckta "3/4 kg. ask"

Choklad endast 5kr.
Konfekt per ask
Marmelad

till landsorten fraktfritt 5:80 kr. pr. ask rekommenderas.
PERCY F. LUCK & Co

A.-B. NORDISKA TVÄTT- & STRYKINRÄTTNINGEN

LEVERERAR PÅ KORTASTE TID

HUSHÅLLSTVÄTT

SKONSAM OCH SAKKUNNIG BEHANDLING.
INGA FRÅTANDE ÄMNER.
FÖRSTKLASSIGT ARBETE.

H. K. H. Kronprinsens
Hofleverantör

ALLM. TEL. NORR 9960

RIKS TEL. 30460

Perenna Växter

100 st. i 50 vackra sorter, vårt val, med namn Kr. 25:—
50 st. i 25 vackra sorter, vårt val, med namn Kr. 15:—
25 st. i 13 vackra sorter, vårt val, med namn Kr. 10:—

Stam-, Thea- och Remontantror nya sorter, kraftiga exemplar billigast från

Linköpings Trädgårdsförening Rikstel. 1549 Katalog gratis o. franko.

RÄTTOR och MÖSS äro skadedjur,

som skola rotas ut, men ack! hur? Jo! med "RÄTTUT" absolut säkert det går, pröva och röna sanningen Ni får. Pris pr pkt Kr. 1.25. BERNER & ZETTERSTRÖM, Göteborg D.

Säljes å apotek, färg- och kemikaliefärer samt speceriaffärer på landet.

KVARNSTRÖM & ERIKSSON
Sliperi, Förlämlings- & Oxideringsfabrik
Kungsgatan 84, Stockholm.
Allm. T. Kh. 121 - R. T. 303 14.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.

Av **SANGALLA** the
rekommendera vi våra kända märken
"PEKOE SOUCHONG"
"IMPERIAL", "ORDINARY"
i originalförpackningar.

PERCY F. LUCK & Co.

Varje familjeförsörjare bör bereda sina efterlevande
Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör åberopas.

STORKYRKOBRINKEN 11 - STOCKHOLM

Mer och mer

Övertygas den ärade allmänheten om att
är den förnämligsta bland tvålar
VV-Tvålen säljes i varje
välsort. affär.

Österlin & Ulriksson,
Kem.-tekn. fabrik, Ystad.

Jogal - Tabletterna
verka snabbt o. säkert vid

Reumatism | Huvudvärk
Gikt | Ischias
Nerssmärtor | Influensa
Inga skadliga biverkningar. Starkt
urinsyrelösande går **Togal** till
till själva roten av det onda. Dess
smärtstillande verkningar märkas
genast, även sömnlöshet bekämpas
med **Togal**. Finnes å apoteken
till 2:40.

Det är karaktäristiskt

för Nestlé's barnmjöl att barnet icke blott mår
väl av detsamma utan att barnets vikt
även regelmässigt tilltager med sam-
tidigt muskel- och benbildning utan
ensidig fetma. Men framför-
allt ligger barnmjölets
styrka däri, att det
förebygger de far-
liga mag- och
tarmkatarnerna.

Millioner förstöra sitt hår med
sprithaltigt och felaktigt sam-
mansatta hårvatten, grönsåpa,
såpsprit m. fl. otjänliga hem-
kurer. Ni behöver ej med bekymmer
se håret falla bort, om ni tillskriver
Specialisten i hårsjukdomar
VALENTIN LINDBERG, Kom-
mendörsg. 12, Sthlm, träffas kl. 12
— 2 vard. Flera tusen bevis finnas
från botade skalliga och tunnåriga
personer. Uppgiv ålder, sjukdomens
art m. m. Bifoga 40 öre för svar
i diskret brev. Mina behandlings-
metoder äro berömda av såväl ve-
tenskap, press som allmänhet.

Förstör ej Eder hy

med vatten utan använd **Velvet Complexion**, den amerikanska kvinnans bästa skönhetsmedel mot rynkor, röd och oren hy. **Velvet Complexion** (sammetshy) innehåller äkta mandel och försäljes i alla parfymaffärer. Pris per flaska 5:— och 8:— kronor. Generalagent: A/B Parfymeri R. Barlach, Stockholm C.

Hermes
velocipefringar
erbjudas köparen
betryggande och
värdefullgaranti
för hög kvalitet.
A/B NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA

Filtar beställas eller köpas billigt fr. oss. Begär vår illustr. priskur.
Arvika Spinneri o. Vävnadsaffär,
Oxtorgsgatan 9 A - Stockholm

**Tjänixen
på dixen!**

**Barnens
Morgonläsning.**

Betraktelser för varje dag i året.
Av Amy Le Feuvre. I hög grad
originella illustrationer. Fint in-
bunden. Pris 7 kr.
Det bästa arbete, som kan spridas
bland barn. Betraktelserna
äro korta, endast en sida, och in-
tressanta samt lämpade efter barnens
fattningsförmåga. Ett för
barnen enastående arbete i sven-
ska bokhandeln! Boken bör finnas
i varje hem, där barn finnas.
Rekvireras från
SV. MORGONBLADETS FÖR-
LAGSEXPEDITION,
Stockholm.

sedan med ena handen från hakspetsen nedåt halsen och bröstet.
— Men vill man uppnå något resultat får man ej låta någon dag gå utan att grundligt massera ansiktet och halsen, alltid utåt och uppåt med flatsidan av händerna och över rynkor och veck med en roterande rörelse med fingerspetsarna; under och över ögonen lätt vibrerande, så att ögonen ej tryckas.

Fru Skönhetsdoktorn.

**LÄSARINNORNAS
SPALT**

FRÅGOR.

Undertecknad, som f. n. lider av akut hjärtsjukdom, vore tacksam få råd om var det under rekonescensstiden, 3 å 4 mån. blir billigast och påst att uppehålla sig. Förfogar över 200 kr. pr mån. Kan detta räcka att uppehålla sig på någon kurort i Tyskland och i så fall vilken. Har tänkt på Nauheim men vet ej alls priserna där. Tacksam för råd vore
Självförsörjande.

Beder om råd hur jag skall ordna för en ensamstående kvinnlig sjuk anförvant i medelåldern, som efter ett lindrigt slaganfall lider av hypokondri. Sjukdomen orsakad av överanstängning. Den sjuka, som behöver ständigt sällskap och hjälp med klädseln m. m., har hittills vårdats på vilostugor och sjukhem, men då hon har begränsade tillgångar, kan hon icke längre fortsätta därmed. (Enbart sjuksystem har gått till 12 å 16 kr. pr dag, därav arvode 6 kr.) Finnes ej i Sverige för dessa olyckliga sjuklingar en vårdanstalt tillkommen genom donation, där relativt billig och god vård kan erhållas eller är det kanske lämpligast att hon vårdas i sitt eget lilla hem. Men — varifrån i så fall finna en god, villig och uthållig vårderska. Innerligt tacksam för svar vore en
"Mycket bekymrad".

SVAR.

Signaturerna "E. A.", "Landsortsfru", "Fröken D. L.", "T. H.", "Livsintresse", "Lidande", "Tj-c", "Rådsvill Landsortsflicka", "Förhoppningsfull 26 år", "Obotlig", A. R. M. och A. L. 56 ha personligt svar att avhämta å redaktionen. Insänd svarsporto, så tillställa vi er svaren.

Svar till A. R. M. Det bästa badet i Tyskland är otaliga reumatiker från alla nationer har fått lindring för sitt lidande anses vara Wiesbaden. Jag har mitt hem där och det är sannolikt att jag reser dit under min sommarsemester. Om ni vill ha närmare upplysningar vore det bäst säga sig direkt i förbindelse med mig. Jag vill gärna underrätta om allt ni önskar. *Bildad tyska.*

Svar till Tacksam Idunvän. Då i dessa tider kvinnor har relativt lättare för att få platser än männen, skulle jag vilja råda er till att få något begynnelsearbete, så att kanske ni skulle kunna — till en början — försörja er båda. Studera alla lediga platsannonser för kvinnor och ni skall se att de flesta ytterst bottna i — mat. Ty mat skall ju alla ha. Och här finns ju en del, som inte vilja laga mat och just därför behöves idoga och villiga händer i just detta fack. Tag några personer i maten, bara med hem borta och som resa dagligen till skolan, eller tag dem i hel inackordering. Eller ett s. k. skolhushåll. Där betala barnens föräldrar hyra, mat etc. och dessutom för edert arbete. Eller ha mat-lag för några skolynglingar, eller lärarinnor, som äta borta.

N I N O
Oat-meal

*Ninon är
hudcrèmen
par preference*

HYLIN & CO'S F. A. B.
STOCKHOLM

Då alla husmödrar erkänna att
ZENITH'S EXTRA VÄXT

förtjänar hedersplatsen som
finaste hushållsmör bör
det aldrig saknas i något hem.

Gyllenhammars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Mot blodbrist och nervositet.
För äldre, vuxna och barn.

TVÄTTA HEMMA

MED

«ELEKTRA»

Den moderna
husmoderns tvätt hjälp
Tvättar 100kg tvätt pr dag
för en totalkostnad av
högst 15 öre pr kg

«ELEKTRA»

Levereras komplett med elekt
risk motor samt med eller
utan vridmaskin i olika
storlekar från kr. 355.-

DEMONSTRERAS I
VÅR UTSTÄLLNING
Vasagatan 40
Stockholm

RIKSTELEF
9991

SJÖSTEDT & CO

STHLMSTEL.
15391

“Luvisca”
(REGISTERED)
I SVERIGE INBEG. VARUMÄRKE

är överträffad i slitstyrka och legans, krymper ej i tvätt och bevarar alltid sitt vackra utseende. “Luvisca” är lätt att tvätta och stryka och är idealt för damblusar, klädningar, pyjamas, barnkläder och herrskjortor.

För underhålliga efteråpningar eller s. k. ersättningskvalitéer varnas. Den äkta varan har alltid namnet “LUDISCA” tryckt på stadkanten av varje meter.

“Luvisca” finnes i en mångfald vackra mönster och färgställningar.

Äkta “Luvisca” erhålles hos alla välsorterade manufakturaffärer i landet till ett fastställt pris av

Kronor 5:75 pr mtr.

Har Ni svårighet att anskaffa äkta “Luvisca” tillskriv då fabrikanterna
Messrs Samuel Courtauld & Co., (Foreign) Ltd.,
19 Aldermanbury, LONDON, E. C. 2.,

som beredvilligt namngiva Eder närmaste inköpskölla.

Bara ni börjar med något i matväg så kan det sedan utvidgas. Jag vet en adjunkt som aldrig skulle kunnat gåt sig, om ej den hurtiga lilla frun tagit inackorderingar. En f. d. källarmästarefru — som jag kände — försörjde i många år man och familj med detta. Ebon.

Svar till “Tyst nöd”. Kanske vår så godhjärtade Selma Lagerlöf skulle vilja — för att göra en god gärning — köpa de värdefulla omfrågade. Jag rådde en gång en frågande att vända sig till henne — med angivande av alla de ömmande omständigheterna — och tänk min glädje när den frågande sedan talade om att hon följt mitt råd — och blivit hjälpen. En annan frågebrevskivare talade en gång om att hon hade en sällsynt raritet, som Selma Lagerlöf varit så snäll att köpa av henne. Med stöd av detta råder jag er till att vända er till vår stora och godhjärtade författarinna, som jag hoppas ej avslår er begäran, när nu boken ni vill avyttra dessutom är värdefull. Se och beakta dessutom mitt svar till Dal-Anna. Ebon.

Svar till Tilly. I allmänhet råder jag ingen till att sätta sig ned med någon slags affär i obekant ort. Men när det nu är sybehörsaffär och inte konditori, vars varor fördäras när de inte säljas, så kan ju ett undantag göras. Men förutskickas måste att konkurrens finns på alla platser. Och framgången av en affär beror ju också på hur den skötes. Två namn kan jag nämna på orter, som slagit rätt mycket an på mig själv. Båda i Skåne. Ortarna äro municipalsamhället *Hollinge* på Malmö-Falsterbos järnväg. Många resande färdas genom Vellinge, vars gästgivaregård dessutom är känd för sin goda mat. Den andra orten är *Kjeflinge*, ett piggt och framåtstående samhälle, som i sig har ett skönhetsråd. Se den förtjusande trädgårdsanläggningen. Trevliga och snälla äro människorna å sagda ort. Ebon.

Svar till Dal-Anna. Edra vävnader kan ni ju lämna in i affärerna, med viss procent av försäljningssumman åt affären, när köp blir. Vore mycket bättre om ni lade er på att sy blusar, förkläden, underkjolar samt de där nu så moderna löst hängande klänningarna, som så många affärer föra. Till dessa klänningar behöves ej provning. Endast ungefärliga längden. Sådana klänningar kunna köpas färdiga i affärerna. De äro lätt sydda. Läggs er på sådant som alla behöva, men ej alla ha tid, lust eller förmåga att sy själv. Många ha ej råd till att beställa fina vävnader och de som ha råd till det ha oftast så gott om tid att de utfylla denna med finare arbeten. Ta upp beställningar från bekanta. Låt ingen falsk stolthet hindra er. Edra bekanta låta ju i alla fall sy borta. Ni kan också få sy för affärer om ni har förmåga och tålmod att sätta er i förbindelse med dessa. Kan ni inte utföra själva sömnaden så lär er den. Kan ni inte lämna hemmet på några timmar dagligen? Annars kan ni ackordera med en sömmerska att hon kommer till er en veckas tid, eller så länge som behövs för att lära er. Betala henne ordentligt och framställ saken så att hon gör det sagda. Sådana arbeten gå fort undan. Köpare till nödvändiga artiklar finns alltid. Just nu är den rätta tiden. Sömmers-

ROSOR

Låga rosor. Remontant, Thehybrida och Polyantharosor i 80 sorter, förråd 40.000 st. Pris 100 st. 65 kr., 10 st. 7 kr., 1 st. 0.75.
Stam, halvstam och Klänrosor, förråd 4.000 st. Pris Stam, 10 st. kr. 27.50, 1 st. kr. 3.—, Halvstam, 10 st. kr. 20.—, 1 st. kr. 2.25. Klänrosor, 10 st. kr. 12.—, 1 st. kr. 1.25. Perenna växter, knöl- och lökväxter, fruktträd, bär och prydnadsbuskar m. m.

Katalog på begäran franco. Aberopa Idun.

Hultåsa Trädgård

Telefon N:o 121.
Telegrafadress Hultåsa.

Goldwyn 60
TAND-CRÈME öre

Dräkter, Kostymer
Kappor, Överrockar

som kemiskt tvättas hos oss garanteras bli till belåtenhet

LUNDBY

Skönfärgeri & Kem.
Tvättanstalt, Göteborg
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

CAP
Kakao
lämnar ingen bottenstans

Tänk alltid på **NORMANS** vid behov av Glas och Porlän. Tegnégatan 23. — Odengatan 41.

På svenska språket är Handbok i Hardangersöm utkommen. 90 illustr. Pris 1:75. Favorit-Exp., Hornsgatan 116, Sthlm. Aterförsäljare rabatt.

Tellerins Växtmargarin
“Extra Växt”, pr. kg. kr. 2.—
Gräddmargarin
“Högsta Märket”, pr. kg. kr. 2.50
Obs! Garantimärket

Gör redan i dag

ett försök med “ZELOS ALUMINIUMPUTS”, aluminiumkärnen komma att skina av den angenäma bekantskapen. Stora bleckburkar å 45 öre. Tillverkare: Fabriken Zelos, Göteborg. Aterförsäljare antagas.

PERUKMAKARE SVEN ELFTMAN

Alb. G. Fahlstedts Eft. NYTORGSG. 21 B. - STOCKHOLM. Fullständig Perukmakeriförelse. Specialité: Konstnärligt utförda Damperuker för dagligt bruk. Allm. Tel. 3741.

Vänd Eder vid behov av gravering till **FRODINS GRAVYRAFFÄR**

Mästersamuelsgatan 36, Stockholm där Ni får affärssigill, schabloner, skyltar, monogram, inskriptioner, m. m. billigt och elegant utfört. Försilvring och förgyllning. Telefoner: Stockholmstel. 18 113. Sundbyberg 771. Aberopa denna annons vid beställning.

Oatine

Vill Ni skydda huden eller bevara den ungdomlig och smidig, så rengör huden med **OATINE** som är ett enastående medel. Tvål och vatten irriterar huden och gör den torr, den blir ofta grå, rynkig och grov, men **OATINE** icke blott helar och när huden utan bildar också ny frisk, sund hud, om ni använder denna creme var dag. Och genom åren bevarar ni ett ungdomligt och vackert utseende.

Begär endast **OATINE** “Vit crème, grönt lock” och tillbakavisa alla efteråpningar. Fås i burk, eller tub kr. 3:—, och stor burk (tredubbel innehåll) kr. 6:—.

OATINE SNOW är fin, snövit och mycket dryg i bruket och är vällyktande och uppsuges ögonblickligen vid lätt ingnidning. Genom ständig användning bevaras huden smidig, klar, mjuk och vacker. Fås i burkar av samma storlek. Kr. 3:— och 6:—.

Fås överallt, eller skriv till

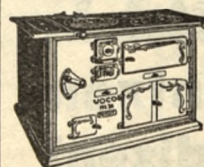
THE OATINE COMPANY's Generaldepôt, Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn. London & Paris.

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Se till att Ni får

Kalmar Vapen,
Högsta kvalitet kärnmjöl
Kalmar Ångkvarns A.-B.

WOCO

Borås

Begär offert!

Blomsterlökar,

rosor m. m.

för

vårplantering:

Kinesiska Silkes-pioner.

Kinesiska Silkes-pioner. Dessa trädgårdens förnämsta prydnadsplanter äro vinterhårdiga, ge härliga, stora silkeaktiga blommor i sällsynta färger och dofter. En gång planterade stå de för varje år på nytt i blom. Finnas i en mängd färger och nyanser från klarvit, creme, rosa, röd till djup purpur. Pris pr 1 st. 1: 65, 5 st., en av varje färg, 7: 80, 10 st. 15 kr., 15 st. 22 kr. Lev. även i bl. färger, vårt val. 5 st. 6 kr., 25 st. 25 kr.

Remontanrosor utmärka sig framför alla andra rosor genom sin rikedom på vackra och lysande färger, från renaste vitt och rosa till djupaste mörkrött och violett, de äro dessutom mycket härdiga. Remontanrosor finnas i färger karminröd, svartröd, mörk purpur, snövit, silkesrosa och rosa. Pris pr styck 1: 75, 6 st., en av varje färg, 10 kr.

Thea-hybrid- och Thea-rosor äro mycket rikblommande, blommorna äro mycket välkulturerade och ha en fin och elegant form. De finnas i många praktfulla sorter och färger från scharlakant, rosa, orangegul, laxfärgad, laxrosa, korallröd, rent gul till orange-rödgul. Pris pr 1 st. 2 kr., 8 st., en av varje färg, 14 kr.

Polyantharosor äro de för plantering i kruka allra lämpligaste, de äro mycket rikblommande, stammen är buskformig och blommorna framkomma i stora klasar. Äro även synnerligen lämpliga till grupper, häckar och infattningar. De finnas i härliga färger från vitt, mörkrosa, körsbärsröd, ljusrosa till mörkrött. Pris pr 1 st. 2 kr., 5 st., en av varje färg, 9 kr.

Klängrosor äro kraftigt växande och orerhört rikblommande, planteras intill mur, veranda eller fristående i gräsplaner. Finnas i färger, rosa, stäblå, gul, röd, vit. Pris pr 1 st. 1: 75, 10 st., 2 av varje färg, 16 kr.

Höst-phlox är en praktfull gruppväxt genom sin rikedom på färger och blommor. Under blomningstiden är den så överhöjd med blomklasar, att inga blad synas, endast blommor. Phlox finnas i färger vitt, rött, rosa, rosa med rött samt lila. Pris pr st. 1 kr., 5 st., en av varje färg, 4: 50.

GARANTI: Varor ej till belåtenhet återtagas, ej grobara ersättas med nya gratis. Ordre torde insändas snarast. Obs! Odlinganvisning medföljer varje order.

WIDNERTZ' FRÖHANDEL, Hälsingborg 10

Har Edra barn Engelska sjukan

eller anlag därför, giv dem då Mustrin vilket är ett kraftnäringsmedel med Lecithin, det alstrar nya celler, är blod och muskelbildande, stärker benstommen och tillför nerverna och hjärnan näring, så att barnen få krafter för sin naturliga utveckling, under sin uppväxtperiod.

Giv barnen därför Mustrin så hjälper Ni dem. Till en näringskur på 4 å 6 veckor erfordras 1 å 2 burkar Mustrin, det kommer att visa ett vackert resultat på barnens välbefinnande och krafter.

Intyg: Efter edert Mustrin gjort en sådan förändring på vår son som lidit så mycket, bedja vi eder sända 3 burkar Mustrin omgående, för det är flera som vill försöka om det även kan hjälpa deras små. Järvsö den 30-5-1921. H. N.

Försumma därför icke att ge barnen i alla åldrar Mustrin, och rekvirera genast, pris pr burk 6 kr. + porto, erhålles från

Mustrin-Fabriken, Stockholm 21

En despotisk herre

är Hans Höghet FÖRDOMEN, som ännu idag hindrar många fruar från att köpa en utmärkt smörstort bara därför att den inte är tillverkad i ett mejeri på landet. Och det är intet gratisnöje att låta honom regera - det kostar hundratals kronor om året, om man låter tvinga sig att köpa mejerismör i stället för

MUSTAD'S
"BÄSTA-VÄXT"

J. Grantz

skor äro redan nu så upptingade att de ha arbete till långt efter midsommar. Den tid och kostnad som går åt för er till att komma igång med det nämnda arbetet uppväges mångdubbelt av er framtida förtjänst, om ni förstås har förutsättningar för detta arbete, gott sätt att värva kunder och så - last but not least - ingen malplacerad stolthet.

Ebon.

Svar till A. R. M. Jag tror inte ni behöver resa så långt för att bli botad för ert onda. En bekant till mig hade tiden före jul en så svårartad reumatisk värk att hon knappt kunde röra sig. Så reste hon vid jultiden till Tyringe, därifrån hon nu kommit för en tid sedan frisk och duktig, kry och rörlig, som om hon varit en 20-åring, och inte som hon är, en 70-åring. Det var förnämligast bad, med vilka hon fortsätter nu. Försök alltså Tyringe. Lycka till lika gott resultat som min väninna, önskar eder

Ebon.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga. Är det någon idé att gå igenom Göteborgs Gymnastiska Institut? Kan man sedan få en bra plats? Är det löande? Har en gymnast något anseende?

"En som hädanefter måste försörja sig själv".

Svar. Ämnar ni utbilda er till gymnastikdirektör, så måste ni givetvis gå igenom ett gymnastikinstitut. Om det sedan är eller rätrare sagt, blir någon "idé" därmed beror först och främst på er själv, d. v. s. på det sätt, ni sedan vid en eventuell praktik använder edra kunskaper. F. n. är det ej så god tillgång på arbete för - särskilt unga och ännu okända - gymnastikdirektörer, men när en gång tiderna bli va bättre, torde dugliga sådana ej behöva sakna praktik, vilken också i allmänhet anses som lönande. Vad eder sista fråga beträffar, så är en gymnastikdirektör - såväl manlig som kvinnlig - vilken med skicklighet och värdighet väl sköter sitt arbete mycket väl ansedd.

BREVLÅDA

RED: S BFEVLÅDA.

Irene. Det blev pepperskorgen. **Glömsk.** Vi ha förvärvat skissen av förf., som skrivit den för Idun. Något annat känna vi ej.

Meg. Om icke precis med förakt - men det blev i alla fall det öde Ni förutsåg.

Ledsen prenumerant. Krya upp Er, chère madame! Och tänk på det gamla romerska: *panem et circenses*. För övrigt äro vi gärna med om ett litet meningsutbyte angående Edra och våra synpunkter. Men då bör Ni lämna Edert inkognito och säga oss vem Ni är. Det där tarvliga sättet med anonyma smådelser på öppna brevkort skänka vi vårt förakt.

Phamer. Vi känna ej till dessa manuskrift.

Geve. Kan ej användas. **H. G. S.** Tack - men de hålla ej måttet.

Singer

Hemmet's
Symaskin

I KÖKET
OCH
PÅ MATBORDET
ÄR

Arboga

ALFA-KÖ

HUSMODRARNAS

A OCH O

ALFA OCH O

SVENSKA MEDICINALVÄXTFÖRENINGENS

torrade bläbär, lingon, spenat, dill, sopprötter m. m.
Högsta kvalitet. Billiga, hållbara, lätta att förvara och enkla att använda. Bären ge utmärkta soppor. Lingonen ge dessutom en god sylt. Sopprötterna ge med obetydlig fettillsats en välsmakande buljong. Utförlig beskrivning medföljer varje kartong. Finnas i varje välsorterad spiceriaffär.
Obs! Förekomma i minut endast i våra kartonger.

FALU-ÄTTIKA

— den bästa konserverings-, mat- och bordsättika, som finnes i marknaden —

tillverkas av

STORA KOPPARBERGS BERGSLAGS A.-B
STOCKHOLM 7

Önskar Ni uppfriska

Edra kunskaper i engelska språket, önskar Ni uppehålla dem på ett angenämt och bekvämt sätt och vill Ni läsa engelsk litteratur på originalspråket utan att behöva slösa bort Er dyrbara tid med att leta i lexikon, då måste Ni skaffa Eder

Hurra!
Nu har mamma tvättat min klänning med

Gummans Flingor

The English-Swedish Magazine

Engelsk-Svenska Tidskriften

Detta magasin utgives på engelska med parallell svensk översättning under medverkan av framstående engelska och amerikanska författare jämte Ernst Lundquist som översättare.

Lösnummer å 1 kr. till salu överallt.

Prent.: Helår 10 kr., halvår 5: 50, på posten, i bokhandel och portofritt från tidskriftens Red. och Exp. Västerlånggatan 65, Stockholm. At. 49 46. Provnnummer sändas gratis på begäran.

Hemslöjd

Gardiner, mattor, dukar och möbelytter stort urval och låga priser.

Knut Heurlin,

Engelbrektsgatan 55,
GÖTEBORG.

KRYMPER
EJ YLLE

MERKURVÄL
VIOLA
GÖTEBORG

VICTORIAS LAVENDEL TVÅL

FÖRNÄMSTA I SVERIGE

Skydda huden vid kyla

genom ingnidning med **Oxygenolfabrikens Amarant-Cold-Cream**. Utländska hudcremer, som ej äro avsedda för vårt klimat, ävensom andra, s. k. torra cremer äro utan skyddande verkan.

Huru uppstår narig, spröd och fläckig hud?

I friskt tillstånd är huden ständigt försedd med ett för blotta ögat knäpfast synligt fettlager, som har till ändamål att bibehålla huden mjuk och smidig samt skydda den för bakterier och andra parasiter.

Tyvärr avlägsna vi dagligen detta fettlager, då vi tvätta oss, ty det är fastslaget, att fett upplöses av tvålöddret och bortsköljes med detta.

Vi beröva alltså vår hud dess naturliga, oumbärliga skydd varje morgon, d. v. s. strax innan vi utsätta den för de olika faror, som hota under dagens lopp.

Visserligen förnyas fettlaget så småningom av sig självt, men detta sker dock icke så hastigt, som önskligt vore, varför huden alltid en viss tid utan skydd är prisgiven åt de yttre inverkningarna. Därigenom blir den "narig" och spröd.

För att råda bot härför

behövs ett medel, som omedelbart efter tvättningen återställer huden i samma skick som förut, d. v. s. konserverar den.

Detta åstadkommes allra bäst genom Syster Ellas Salva, som kommer naturen till hjälp och överdrager huden med ett fint, nästan omärkligt, men synnerligen verksamt skydd, vilket hindrar att huden blir spröd och "narig" och därigenom ett värlöst byte för allehanda bakterier. Nämda skyddslager är fullkomligt omärkligt, alldenstund det fullständigt absorberas av porerna.

En sådan konservering, som förnyas med varje tvättning, åstadkommer inom överraskande kort tid en frisk, smidig hud, vilket välgörande inverkar på hela kroppens hälsotillstånd. **SYSTER ELLAS SALVA** finnes å alla Apotek, Sjukvårds-, Parfym-, Färg- och välsorterade Specierhandlare.

Pris 2 kr. pr burk.

A.-B. PARFYMERI LOUISE, Stockholm.

STALRESARMADRASSEN I D E A L Hygienisk - Billig - Hållbar Prislista gratis och franko AKTIEBOLAGET RESAR Tel. 780 Karlstad Tel. 780

PÄRMAR IDUN 1921

i rött klotband med guldtryck

kunna erhållas hos hrr bokhandlare eller direkt från Iduns Expedition mot likvid i postanvisning

Titelblad och register medföljer varje pärm

Pris Kr. 2:50 + porto 80 öre.

KIKHOSTA botas endast med "SODERSIN"

Sydsvenska Kredit Aktiebolaget

Fonder kr. 62,000,000:—

gottgör å

Depositions- & Kapitalräkning

Högsta gällande ränta

För den nyfödde.

Reklamkartonger med komplett, fin, välsydd utstyrel, bästa, mest beprövade modell, som nu finns, till 15 och 20 kr. Affären etabl. 1911. Fru E. Caspersson, Örebro 1.

Birgitta

Äkta Citron-Crème.

Ofelbart medel mot sträv och narig hy

Bästa ansiktsmassagecrème.

Utplånar rynkor o. ojämnheter i huden.

Tillverkas av saften av friska citroner.

Parfymeri S:ta Birgitta, Stockholm.

Pris kr. 3:—

Det sedan 30 år välkända, tillförlitliga **Ahrensfaedts Järnmedel Järnfinktur** å orig.-fl. finnes å apoteken. Huvuddepot för Sverige: Apoteket Kronan, Kristianstad. Tel. 62. Obs. I Varumärket hästskomagneten! Å 832.

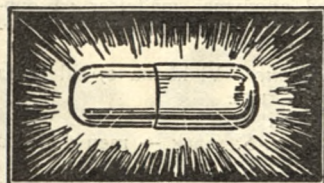
Babyutstyrlar.

välsydda och bra modeller av bästa tillbehör Kr. 10:—, med engelsk blöja och gördel samma pris. Bärmantel Kr. 4:—, Dopklänning med mössa fr. 10:50 till 15:— kr. Lakan och Örn-gott Kr. 8:—, Mönster medf. Röda Korsets modeller å Babyutstyrlar äro utarbetade i min ateljé.

Dagmar Jacobsons Vitvaru- o. Linnesömnadsaffär

Borås.

Rt. 1406.

SPIECKERS SANOKAPSLAR

stärka nerv- och muskelsystemet, skänka ungdomlig spänstighet, levnadsmod och energi, samtiding som de undandröja trötthet, sömnlöshet och svaghets-tillstånd. Finnes å alla apotek och drogaffärer.

Ask om 10 kapslar (för 10 dagars bruk) kr. 2.25.

Ask om 20 kapslar (för 20 dagars bruk) kr. 4.25.

Liten kur (5 stora askar) kr. 20.—.

Stor .. (10 .. ,) kr. 38.50.

Kvinnligarbetskraft

inom såväl hennens som andra kvinnliga arbetsområden kan Ni

med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga platsannonser av alla slag.

Insänd Eder annons till Iduns Annonskontor, Stockholm, och Ni erhåller omgående prisuppgift.

LEDIGA PLATSER

ENKEL, BÄTTRE FLICKA önskas som husmoders hjälp i bankfamilj (5 pers.) vid Västkusten. Sökanden som ej må vara under 25 år, bör lämpligen hava haft liknande plats förut, måste vara van vid barn och hushållskunnig. Jungfru finnes. Svar jämte foto, uppgift om ålder, löneanspråk och refer. sändes till "Familjemedlem, Väst-kustbadort", Iduns exp., Stockholm f. v. b.

I prästgård, Västergötland, mottages

2 hushållselever

under vår - och sommarmånaderna. Arbetet ledes av undervisningsvan lant-hushållslärarinna (utex. fr. Päckskolan i Uppsala). Undervisning lämnas i enklare matlagning och vävning, praktisk trädgårdsskötsel, konservering m. m. Medlem av familjen. 125 kr. i mån. Svar till Greta Karlberg, Forshem.

Tvenne bildade flickor

erhålla plats som hushållselever på naturskön, större herrgård och bliva del-givna undervisning i allt som förekommer i ett bildat och välordnat hem mot en avgift av 150 kr. pr mån. Svar till "Familjemedlem M. L." Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

Bättre, barnkär flicka,

som är villig deltaga i varjehandla fö-rekommande göromål, samt kunnig i enklare sömnad, erhåller plats den 15 mars i familj med 3 barn, därav två i skolåldern. Yngre jungfru finnes. Svar till "Verkligt god plats", adr. Sv. Tele-grambyrå, Örebro.

Bättre flicka,

cirka 20 år, något kunnig i matlag-ning och bakning. Som är villig åtaga sig en ensamjungfrus sysslor i ett 2 pers. hushåll, i egen villa med moderna bekvämligheter. Eget rum, familjemedlem, garna musikalisk, även svensktal-lande tyska, kan reflektera. Lön efter överskottsmåla. — Erhåller plats i stad nära Sthlm omkr. den 1 maj. Om fotografi och rekommendationer sändas till: "Bra plats 1 maj", under adr. S. Gumaelius' Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

Sjuksköterska

med gott sätt och häg för praktisk verksamhet får plats som husmoders hjälp å större rekreationshem i mellersta Sverige. Svar för vidare meddelanden adresseras "Sjuksköterska", p. r. Falun.

Sjukgymnast.

Institut i sydsvensk stad att övertaga med fullständig inredning. Svar till "Gymnast 10.000", Värning p. r.

Tvenne översköterskor

erhålla anställning å Sjukhuset vid Långbro. Betygsavskrifter torde sändas till Föreståndarinnan å mansavdelningen A, Långbro sjukhus, Älvsjö.

Hushållerska.

Uti större ungarshus på landet finnes plats den 1 april för välrekommenderad hushållerska, kunnig i finare och enklare matlagning samt alla i ett hem förekommande göromål. Jungfru finnes. Svar jämte löneanspråk och referenser torde sändas till "U. P. L.", under adress S. Gumaelius' Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

PLATSSÖKANDE

UNG, BILDAD FLICKA

av tjänstemannafamilj, glad och trevlig, 24 år, kunnig i klädningsömnad och finare handarbeten, önskar plats i större familj som hjälp och sällskap, gärna på landet, familjemedlem. Svar sändes till "E. W. S.", adress Fru G. Bothell, Götabergsgatan 12, Göteborg.

UNG BÄTTRE FLICKA önskar komma i fin o. rar fam. (ev. Sthlm) som hjälp och sällskap. Kunnig i varjehandla, såsom vävnad o. handarbete, något sömnad o. musik. Svar till "Nyttä för-enat med trevnad", p. r. Mariestad.

Flicka från gott hem

önskar omkr. d. 1 april komma till bildat hem att under husmoders ledning förkovra sig i matlagning, serv. o. d. (ej grövre sysslor). Vid lön fästes ej avseende, mera på gott be-mötande. Svar under adr.: "A. E.", Iduns exp., f. v. b.

Lantbrukaredotter

önskar plats å större herr- eller präst-gård, gärna såsom husa för att under praktisk husmoders ledn. lära ett hems skötande. Svar till "Ordningssinne juli 1922", Iduns exp., f. v. b.

Ung flicka,

kunnig i vävnad, handarbeten och nå-got sömnad samt i enkel matlagning och bakning önskar plats. Villig till arbete. Betyg från slöjdskola. Haf hushållselevplats. Tacksam för svar till "Glad och villig", Iduns exp. f. v. b.

Bildad hjälp för hemmen

(governanter, husförest.innor, etc.), erhålles gm. Hemmens Platsförmedling, Malmö, Tel. 9307, 10—2.

Bättre flicka

önskar komma till landet hos äldre fam-ij eller ensam dam som sällskap och litet hjälp. Svar under signatur "Fria resor", Iduns exp., Stockholm f. v. b.

Sjuksköterska

med bästa rek. och referenser önskar medfölja familj, dam eller herre på resa till Södern. Svar till "Ex. sjuksköterska och resällskap", Iduns exp., f. v. b.

Elementarbildad flicka

önskar plats i familj utomlands som hjälp och sällskap. Fritt vivre och någon lön önskvärt. Referenser for-dras och gives. Svar till "Familjemedlem utlandet", Iduns exp., f. v. b.

17-årig snäll landsflicka

önskar plats, som hjälp åt fru i hushåll eller med barn. Helst som familjemedlem. Svar till "17 år", Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

Ung flicka

önskar plats som husmoders hjälp i bättre familj eller prästhus mot fritt vivre. Svar till Asta Karlsson, Djuramåla.

Husmorsverksamhet

ett litet ställa hem med tjänare söker medelåld. dam, hushållsam, hem-kär och ensam. Goda ref. Svar emot-ses till "I eller nära stad", Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

22-årig flicka

från landet önskar under sommarmån-plats å badort eller herrgård för att deltaga i hushållsgöromålen. Svar till "Inga 22 år", Ångebacken.

Bildad flicka

av god familj, önskar som hjälp och sällskap medfölja dam eller familj på resa till utlandet. Ref. fordras och gives. Fritt vivre. Svar till "Utlandet 1922", Iduns exp., f. v. b.

Slöjdlärlarinna

med bra betyg samt liten praktisk önskar plats, gärna som biträdande, med eller utan lön. Svar märkt "Energisk", Iduns exp., f. v. b.

Bildad, hushållskunnig musikalisk flicka,

önskar plats som sällskap och hjälp i äldre familj eller hos ensam dam. Svar till "Familjemedlem G. A.", Iduns exp. f. v. b.

Ung förlovad flicka

önskar, 1 april eller senare, plats i bättre hem, såsom sällskap och hjälp med lättare sysslor. Kunnig i sömnad. Villig hjälpa till med läxläsning, samt undervisa nybörjare i musik. Någon lön och vänligt bemötande önskvärt. Tacksam för svar till "Pålitlig 24 år", Sv. Telegrambyrå, Örebro.

Ung, bildad flicka,

av god familj önskar som hjälp och sällskap komma till finare hem, där jungfru finnes. Genomgått husmodersskola. Någon lön fordras ej. Svar till "Familjemedlem 23 år", p. r. Göteborg 5.

GRANSHOLMS FINPAPPERSBRUK

ANLAGT 1803 - GEMLA - ANLAGT 1803

Specialbruk för finare pappersorter

LEVERANTÖR AV

IDUNS PAPPER

OMBUD OCH PARTINEDERLAG I STOCKHOLM:

R. W. STARE

R. T. 40 44 59 KUNGSGATAN 59 A. T. 192 30

INACKORDERINGAR

Doktorinnan Vilma Erikssons Vilohem
Beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Adr. Högåsen, Arvika. Bröstklena mot. tagas ej.

Konfirmandundervisning
14 juni—23 juli tills. med egen son å gymnasiet erhålles i Tolgs vackra trädgård vid sjö och Röppe-Asa kanal, Skåneland. Ref.: frih. Gerda Lagerfeldt, Karlavägen 74, direktör R. Palmgren, Nybrog. 11 A, Stockholm, och läröv. föreståndarinnorna Ab. Rahmn och Sigrid Falk, Växjö. Pris 275 kr. A. Hallberg, kyrkoherde, Tolg.

Spädbarnshem
Sigtuna, emottagas friska spädbarn. Postadress: Sigtuna.

ATT HYRA

Möblerade och omöblerade enkelrum och dubletter
med eller utan helinackordering finnas att hyra. Kostnadsfri anvisning. Närmare genom

Stockholms Uthyrningsbyrå, Stureplan 6, Stockholm.

TILL SALU

Vid Lindalssundet

Värmdö beläget förstkl. lantställe med ca 1 tnd stjötomt, bebyggt med vinter- villa om 9 rum och kök samt trevne gästrumsbyggn., badhus, stenbrugg m. m. trädgårdsanlägg. Säljes med invent. och större motorbåt ytterst billigt.

Stockholms Uthyrningsbyrå, Fastighets-Agenturen, Stureplan 6, Stockholm.

Kortvaruaffär

i köping i Dalarna överlättes snarast. God omsättning. Litet, kurant lager. Guldsmeds- och Bijouteriaffär i Stockholm. Trevlig, ljus butik. Gott affärs-anses. Bra pensionat, beläget vid badort, ej långt från Stockholm till salu.

Stockholms Uthyrningsbyrå, Stureplan 6, Stockholm.

Å Höganäs

vid segelleden till Vaxholm, härligt belägen villa om 6 rum, kök, stora verandor. Eldstäder i 3 rum. Stor, vacker sjötomt med trädgård, badhus, båt- brygga m. m. Säljes till förmånligt pris genom

Stockholms Uthyrningsbyrås Fastighetsagentur, Stureplan 6, Stockholm.

DIVERSE

Babyutstyrslar

verkligt förstklassiga, allt för den nyfödde Kr. 10:—, extra fin Kr. 14:—, engelsk blöja och gördel samma pris. Bärmantel kr. 4:—, örngott av noblessväv broderat hörn kr. 3:—. Mönster medfölja.

frå **CLARA LINDQVIST**, ö. Kvarng. 32, Borås.

Konstnärliga battikdukar

i siden av alla färger och schatteringar (handgjorda), storlek 90x90 cm., säljas pr efterkrav. Önskade färgsammansättningar bör vid order meddelas. Pris 20:— kr. Fru Björkgren, Karlaplan 2, Stockholm.

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-näringsalt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

Ungdomlig charme,

persikolen, mjuk och smidig hy ger Majorskan Edmanns Idealcrème. Pris 2:— kr. per burk. Fås i Parfymeriaffärer. I parti A/B Parfymeri Barlach, Stockholm C.

Fräkencreme

IGA Borttager fräknar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6: 50 + porto. Försändes diskret. Franska Parfymermagasinet, Hovleverantör, Drottninggatan 21. Sthlm.

Lider Ni av huvudvärk och nervsmärtor?

Om Ni alltjämt lider av huvudvärk, reumatism, ischias eller neuralgi, därför att de medel, Ni använt, icke hjälpt eller åstadkommit svettningar, hjärtklappning och susning för öronen, så försök med Dr. Stobrs Kephaldoltabletter. De skola hjälpa Eder och äro fullkomligt oskadliga för hjärta och andra organ. Användas sedan åratals av de främsta kliniker och läkare med de bästa resultat och utmärkta rekommendationer. Finnas å alla apotek.

Crème o. puder

att användas vid skötsel av späda barn, Bäddunderlag, Dinappar, flaskor m. m. Babybyxor, impregn. I parti och minut billigast från

Carl Stangenberg, 10 Hötorget, Stockholm. A. T. 28690. R. T. 7762.

FROSTSKADOR

även mycket gamla botas fullständigt med Kylatum, absolut verksamt medel. Resultat efter 5 högst 7 behandlingar. Pris pr flaska 5:— kronor, avsett för en kur och säljes hos Sjukvårds-, kemikalie- och Parfymeriaffärer samt i parti från A.-B. Parfymeri Barlach, Stockholm C.

S:ta Birgittas svavelpomada

innehåller svavel i löslig form, stärker härväxten, förhindrar mjällbildning. Parfymerie S:ta Birgitta, Stockholm.

Varför

låta Edert ansikte missprydvas av finnar och pormaskar? Elfströms medicinska Svavel-Tjärtvälv N:o 1 avlägsnar efter 2—3 månaders bruk såväl finnar som andra besvärande smärre hudåkommor. Exp. mot postförskott å kr. 3:— pr st. fraktfritt. Tillskriv genast Elfströms Tekn. Fabrik, Gevle 2.

TÄRNA FOLKHÖGSKOLA
Stipendier och friplatser (intill 300 kr.) Prospekt adr. Tärna.

OBS!

Önnestads Trädgårdsskola

för unga flickor.

Ny kurs från 7 mars. Ungdom och målsmän anmodas rekvisiterna skolans nyutkomna rikt illustrerade prospekt. Sändes mot 40 öre i porto genom
Rektor **YNGVE MELANDER**, Önnestad. (Krist. län.)

ÖNNESTADS

I Krist:s Län — 1868 grundade

Folkhögskola

börjar den 20 april å två avdelningar.

Kvinnl. 4 mån:s Sommarkurser

Allmänbildande ämnen, vävnad, slöjd, skolkök m. m. Billiga omkostnader. Friplatser-stip. till 45 kr. pr mån. för obem. Tidsenlig, framst. organisation! Begär illustr. prosp. — Sändes mot 40 öre i porto genom rektor **YNGVE MELANDER**, Önnestad.

Obs! Även **KVINNLIGA TRÄDGÅRDSSKOLAN**.

Doktor A. Kjellbergs

Kurs i massage och sjukgymnastik. (26-te årskursen.) Begär prospekt! Stockholm. Holländaregatan 3.

Doktor J. Arvedsons kurs

i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik medför enligt kungl. maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet. Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengat. 1, Stockholm.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut Kungsg. 60, STOCKHOLM Behandling av reumatiska åkommor.

MAMMORI

GERDA von SYDOWS SÅNG- o. MUSIKINSTITUT Davidbagareg. 1, Sthlm. R. T. 9433. Nedsatta terminsavgifter.

GÖTEBORGS GYMNASIEN

Östra Hamngatan N:o 45 Förmånligaste specialkurs i MASSAGE o. SJUKGYMNASTIK Nästa kurs börjar den 15 september. I kursen ingår kostnadsfritt undervisning i moderna fysikaliska behandlingsmetoder såsom Diatermi, Kvarter- och Spektrosolljusbehandling, Värmebehandling, Zander-gymnastik, Ortopedisk behandling m. m. Begär illustrerat prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet. Ny kurs börjar 15 sept. Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Sjuka.

Besök eller skriv till Homöopatiska Institutet Auxilium, Salmätargatan 5 (hörnet av Tegnergatan). Rt. 825 11. Mottagn. 10—12; 2—4 eller enl. överenskommelse. Specialitet: Magsjukd., blodbrist, reumatism, fallandesjuka, influensa, njur- och gallsten samt sockersjuka.

Hultkrantz,

Homöopat. Läkare. STOCKHOLM.

KVINNL. HUVUDKURS 25 april—23 juli. Utan inträdesprövning. **KVINNL. ÖVRE AVDELN.** 25 april—23 juli. Goda förkunskaper krävas. **HUSMODERSSKOLA** 25 april—15 okt. och 1 nov.—5 mars.

Stilfulla Kappor och Klänningar

Aftontoaletter, sys väl och billigt i Fru Louise Lundgrens Damskrädderi- ateljé, Västerlånggatan 68, 4 tr. R. T. 224 61. Mångårig praktik.

TRÄDGÅRDSKURS

för kvinnliga elever vid Torshäll, Leksand 1 apr.—31 okt. — 15:de kursen. Extra elever även på kortare tid. Vegetarisk kost. Ref., prosp. och vidare upplysningar på begäran. **LILLIE LANDGREN.** **MARTA PHILIP.**

Värmlands Kvinnliga Folkhögskola

MOLKOM

Sommarens kurser 8 maj—19 augusti. Läge: nära Molkom järnvägsstation i en av Värmlands vackraste trakter. Första årskursen med undervisning i allmänbildande och praktiska skol- ämnen, kvinnlig slöjd m. m. Är även lämplig som förberedelse för semina- rium, sjukvård m. m. Andra årskursen eller Husmodersskolan, avsedd för flickor, som förut ge- nomgått folkhögskola eller erhållit annan minst motsvarande utbildning utöver folkskolan. Utmärkta skollokalerna, elevhem, gymnastiksal med dusch m. m. Omfat- tande bibliotek. God och billig inackordering. Betydande lindringar i om- kostnaderna för mindre bemedlade. Prospekt erhålles genom rektor, fil. d:r Hj. Heden, adr. Molkom.

Trädgårdskurs

anordnas liksom föreg. år under april—okt. vid större herrgård för några friska och för trädgårdsarbetet intresserade flickor. Stor prydnads-, köks- och fruktträdgård, moderna växthus samt storslagen park, belägen utmed Vättern. Kursen omfattar teoretisk och praktisk undervisning i trädgårdsskötsel och konservering. Utx. lärarinna och trädgårdsmästare. Begär prospekt. **Karin Berglund, Almnäs, Hjo.**

Kvinnliga Folkhögskolan i Wara

kommer att pågå fr. o. m. den 1 maj t. o. m. den 14 okt. Undervisning med- delas i vanliga folkhögskoleämnen, handarbeten, sömnad, vävning, växtfärg- ning, lanthushållning, konservering och matlagning samt valfritt i tyska eller engelska språket. Folkhögskolan i Wara är den enda i vårt land, som är anordnad enbart för kvinnliga elever, vilka här erhålla en grundlig och mång- sidig teoretisk och praktisk utbildning under längre tid än vid någon annan svensk kvinnlig folkhögskola. Rymliga lokaler. Nytt skolkök. Billiga lev- nadsomkostnader. Stipendier på upptill 45 kr. pr månad. Övre avdelningen vid folkhögskolan i Wara meddelar av mera specialiserad utbildning bl. a.: Främmande språk och är avsedd för flickor med större förkunskaper. Den förbereder för inträde vid seminarium o. d. Begär prospekt från rektor Anders Johansson, Wara.

Vid Slagsta Seminarium

(Seminarier för utbildande av lärarinnor för sinnesslöa barn) börjar ny kurs den 1 september d. å. Ansökan om inträde, åtföljd av läkare- intyg enligt formulär, sändes senast 15 maj under adress Föreståndarinnan, Slagsta, Fittja. Kursen är tvåårig och kostnadsfri (fritt vivre och bostad). Cirkulär med närmare upplysningar lämnas på begäran.

Mora Lanthushållsskola.

Praktisk och teoretisk undervisning i bl. a. matlagning, trädgårdsskötsel, barnavård, slöjd, växtfärgning och konservering m. m. 15 veckors kurs från 8 maj. Mathållning och bostad vid skolan till låg avgift. Statsstipendier och friplatser. Begär illustrerat prospekt från Lanthushållsskolan, MORA.

Utmärkta organ

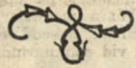
för

annonsering i landsorten:

- Arvika:** Arvika Nyheter.
- Avesta:** Avesta-Posten.
- Borlänge:** Borlänge Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Engelholm:** Engelholms Tidning.
- Eskilstuna:** Eskilstuna-Kuriren.
- Falun:** Falu-Kuriren.
- Gevle:** Gefle-Posten.
- Halmstad:** Hallandsposten.
- Hedemora:** Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall:** Hudiksvalls-Tidningen
- Hälsingborg:** Helsingborgs Dagblad
- Härnösand:** Härnösands-Posten.
- Höganäs:** Höganäs Tidning.
- Hörby:** Hörby Dagblad.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Karlstad:** Värmlands Läns Tidning.
- Katrineholm:** Katrineholms-Kuriren
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöten.
- Ludvika:** Ludvika Tidning.
- Luleå:** Norrbottens-Kuriren.
- Lysekil:** Lysekils-Posten.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Mariestad:** Tidning för Skaraborgs län.
- Mora:** Mora Tidning.
- Norrköping:** Norrköpings Tidningar.
- Nyköping:** Södermanlands Nyheter.
- Nässjö:** Nässjö-Tidningen.
- Skövde:** Skaraborgs Läns Annonssblad
- Sollefteå:** Sollefteå-Bladet.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Säter:** Sätters Tidning.
- Söderhamn:** Söderhamns Tidning.
- Trelleborg:** Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla:** Bohusläningen.
- Umeå:** Västerbottens-Kuriren.
- Upsala:** Tidningen Upsala.
- Visby:** Gotläningen.
- Västervik:** Västerviks-Tidningen.
- Växjö:** Nya Växjöbladet.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik:** Örnsköldsviks-Posten.
- Östersund:** Jämtlands-Posten.

TVÄTTPULVER

Det rena
oblandade
Cacao-pulvret

NAMNET CLOETTA GARANTERAR en ren och oblandad cacao. Råvaran kommer mättad av tropikernas sol och kräver inga främmande tillsatser, hemligheten ligger i rostningen och cacaos ytterligare beredning. Cloettas specialrecept, baserat på decenniernas erfarenhet, frambringar den delikataste cacao. Det vet publiken, och det märks på den oavbrutet stegrade förbrukningen av

Cloettas
GULD-CACAO

Men

Florodol - Tvålen

är damernas
favorit-tvål,
och en idealisk
barntvål.

PARFYMERI
FLORA,
GEFLE.

EN VÄLKOMMEN PRESENT

blir den nya upplagan av

IDUNS KOKBOK

Av ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

12:te uppl.

Fullständigt omarbetad och utvidgad.

Pris Kronor 10:—

NYHET: Anvisningar att använda GASSPIS eller GAS-UGN vid alla recept för stekning och bakning.